Največi slovenski dnevnik v Zedenjenih državah.

Velja za vse leto . . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 296. — ŠTEV. 296. NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 18, 1916. — PONEDELJEK, 18. DECEMBRA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Razna prerokovanja o miru. Kako je pred Verdunom.

ŠEF AMERIŠKE BANKE JE PREPRIČAN, DA BO SKLENJEN MIR ŽE TEKOM DEVETDESETIH DNI. — KO SE BO RAZBURJENJE POLEGLO, BO STOPIL KONSERVATIVNI ELEMENT NA POVRŠJE. — RUSIJA NAJ BI DOBILA MOLDAVIJO NAMESTO POLJSKE. — MNENJE NEMŠKEGA ČASOPISJA. — KONFERENCA SE BO VRŠILA SREDI MESECA JANUARJA V HAAGU.

London, Anglija, 17. decembra. — Preko Kodanja je dospelo sem sledeče poročilo:

— Nemčija nikakor noče prenehati z bojevanjem, ampak njena želja je, da bi se njeni zastopniki sestali z zastopniki bojujočih se držav ter stavili mirovne pogoje.

Najbrže se bo že 15. januarja začela v Haagu konferenca, pri kateri bodo zastopniki zaveznikov in centralnih zaveznikov. To pogajanje ne bo imeli sploh nobenega upliva na splošni položaj. Vojne operacije se bodo ravno tako vršile kot so se vršile dozdaj.

Berlin, Nemčija, 17. decembra. — Generalni poročnik baron Fraytag Lotiringhoven, pomožni šef nemškega generalnega štaba, pravi:

— Najnovejši dogodek sedanje vojne je jasno dokazal, da imajo zavezniki intelektualno nervozo. Zastopniki zaveznikov, zavezniški poveljniki in vladarji, govore samo o zmagi, pripovedujejo o zmagah, katerih niso nikdar izvojevali in jih nikdar ne bodo.

Zavezniki se presneto motio, če mislijo, da je moč Nemčije izčrpana. Naše armade so z vsakim dnem močnejše. Zdaj imamo več municije, kot smo jo imeli začetkom vojne, oziroma v mirnem času. Če nam bodo zavezniki še zanaprej nagajali na raznih frontah, bomo malo bolj brezobzirno nastopili. Ako že ravno hočejo izgube, naj jih imajo. Mi jim ne bomo branili.

Amsterdam, Nizozemsko, 17. decembra. — "Frankfurter Zeitung" piše:

— Naloga Nemčije je urediti vse potrebno, da bodo dali zavezniki na njeno mirovno noto odločen in jasen odgovor.

Časopis zaključuje svoj članek z besedami:

— Ako zavezniki ne bodo sprejeli mirovne ponudbe, potem ve Nemčija, kaj ima začeti. Bojevala se bo, dokler ne bo dosegla popolne zmage.

London, Anglija, 17. decembra. — Silvija Pankhurst je hotela danes vprizoriti mirovno demonstracijo, toda straniki so jo aretirali in jo poslali na policijsko stražnico. Položiti je morala varščino, nakar jo je sodišče pridržalo.

Amsterdam, Nizozemsko, 17. decembra. — Ugledno nemško časopisje piše, da bo dobila Rusija v zameno za Rusko Polsjko Moldavijo, ki je zanjo vsekakor večje koristi kakor poljsko ozemlje.

Nemčija je prepričana, da njene zahteve nikakor niso pretirane, ampak da so že vsaj deloma v soglasju z zahtevami zaveznikov.

"N. Y. World" ima sledeče mnenje o Verdunu:

—Zopet smo slišali o velikanskih bojih za Verdun. Kri in vedno kri... Čemu vse to? — se nehote vprašamo. Čemu toliko krvi za eno samo mesto?

Miljon ljudi je že palo za Verdun in že pričenja padati drugi miljon; vse te žrtve za eno samo mesto.

Verdun — to ime bo navdajalo še pozne čase vsakogar z grozo, kadar bo mislil nanj.

Je-li to mesto vredno tolikih žrtev?

Nemci imenujejo Verdun "ključ do Pariza". Vse kaže, da je temu res tako, kajti čemu potem toliko žrtev na obeh straneh?

Nikjer, po vseh irnih bojnih poljanah z močnimi in silnimi zakopi ne pomenja pridobitev ene kvadratne milje ozemlja Francozom toliko, kot pri Verdunu. Vendar se tu gre bolj za političen efekt kot pa za kaj drugega.

Takoj od začetka vojne so se Nemci zaleteli z vso silo na Verdun, misleč, da jim je s padcem tega mesta odprta pot v Pariz, mesto nemškega hrepenenja. Toda tedanji francoski vrhovni poveljnik Joffre je zavkazal braniti mesto za vsako ceno.

In Verdun je bila prva trdnjava, ki ni pala zmagovitim Nemcem v roke. V drugo so navalili Nemci na trdnjavo 21. februarja 1915. Nikjer v sedanji vojni se še ni poslalo proti eni sami trdnjavi toliko vojakov kot proti Verdunu. Več stotisoč mož se je borilo, Nemci so poslali tja svoje najboljše čete in vse so izkrvavele.

Nemški namen je bil zavzeti Verdun in ponuditi mir, katerega so ponudili sedaj po padcu Bukarešta.

Pri svojem drugem poskusu zavzeti Verdun so Nemci v štirih dneh prodrli štiri milje ter so zavzeli trdnjavo Douaumont, ki je bila glavna obramba mesta. Da so pa zavzeli trdnjavo Vaux, so potrebovali štiri mesece in vendar je bila ta trdnjava samo pol milje oddaljena od prejšnje in prav nič bližje Parizu.

V oktobru so Francozi zopet zavzeli Douaumont in 1. novembra Vaux. S tem so imeli Francozi zopet trdne postojanke okoli Verduna v svojih rokah. Sedaj so zavzeli Pepper Hill in več drugih utrjenih postojank. Te pozicije ogrožajo Nemce ob reki Meuse tja do Forges in Samogneux, kakor so Nemci ogrožali Francoze v februarju. — Veliko število vjetnikov znači, da so Francozi dosegli velike uspehe.

Ko diplomati razpravljajo o miru, je general Nivelle pokazal, kaj on misli o miru.

Verdun je dokazal, da je Francija nepremagljiva.

Iz Washingtona.

Zavezniki morajo na vsak način vpoštevati zadnjo nemško noto. — O predlogih Nemčije.

Washington, D. C., 17. dec. — Poroča se, da so zavezniški diplomati obvestili svoje vlade, da naj ne zavržejo kratkomalo nemške mirovne ponudbe temveč naj o tem razpravljajo in izrazijo svoje mnenje. Ako tega ne store, bo napravilo v Washingtonu zelo slab utis.

Mnogi diplomati so namreč mnenja, da se čisto gotovo sklene mir, ako zavezniki sprejmejo mirovno ponudbo.

Vsi so mnenja, da se mora Anglijo prepričati, da se Nemčijo ne more premagati; ako se jo o tem prepriča, potem se doseže mir. — Anglija je šla namreč v boj v prepričanju, da bo Nemčija v kratkem času vničena, zdaj pa se je pokazalo, da je to nemogoče. —

Nemci so prepričani, da bodo zavezniki zahtevali, da se mora vstanoviti poljsko kraljestvo, h kateremu mora pripadati tudi nemška Poljska. Zahtevali bodo tudi, da vrne Nemčja vse zasedeno ozemlje, toda nemških kolonij, katere so zavzeli zavezniki v tej vojni, ne bodo hoteli vrniti Nemčiji.

Nemčija ni nikdar imela namena obdržati kaj francoskega ali belgijskega ozemlja, zato je gotova stvar, da ta točka ne bi dedelala pri mirovnih pogajanjih nikakih težkoč.

Nemci pravijo:

— Čemu nadaljevati boje za Verdun, ako dobe Francozi vse ozemlje brez prelivanja krvi? — Zadnji boji za Verdun so bili vsled tega nesmiselni. —

Francozi so se borili za ozemlje, katerega so do sedaj vzeli Nemcem, eno leto, iz česar se da sklepati, da bodo trajali boji še devet let, ako hočejo zavezniki zavzeti vse zasedeno ozemlje in izgube na moštvu bodo znašale na miljone. Vse te izgube se lahko prihranijo, ako zavezniki sprejmejo mirovno ponudbo.

Od sedaj naprej bo Wilson bolj javno delal v vseh ozirih, kar se tiče vojne. Eno leto ni sprejemal časnikarskih poročevalcev, zdaj pa misli, da je boljše, da javnost ve, kako je njegovo stališče v tej vojni.

S tem hoče doseči, da ne bodo mogotci na Wall Streetu manjšali in višali cen. Glavni vzrok menjavanja cen v zadnjem času je bil namreč ta, ker je bila vsa situacija nejasna.

Zato je predsednik pretekli petek po dolgem času zopet sprejel časnikarske poročevalce in jim razložil svoje mnenje o političnem položaju.

Grška.

Grška je sprejela ultmatum. — Grški kralj baje nima dovolj moči. — Sovražen čin.

London, Anglija, 17. dec. — Grška je sprejela ultimatum, katerega so ji poslali zavezniki; tako se poroča iz Aten.

V ultimatumu so zavezniki zahtevali od Grške, da mora odpoklicati svoje vojaštvo iz Tesalije in da sme imeti na Peloponezu le določeno število vojakov.

Pariz, Francija, 17. dec. — Nota zavezniških držav je bila izročena danes popoldne zunanjemu ministru Zaloeosta. Ta listina pravi, da zadnji dogodljaji v Atenah dokazujejo, da nima ne kralj Konštantin ne vlada dovolj moči nad grško armado, da bi ji branila, da ne bi bila miru nevarna in ne bi bila opasna zavezniški armadi v Macedoniji.

Zavezniki so tedaj primorani sami sebe zavarovati, da jih kdo od zadej ne napade in zaradi tega zahtevajo, da grška vlada takoj odpelje vojaštvo in vojni materijal. To odvažanje se mora pričeti v teku 24tih ur in vsako prevažanje čet in vojnega materijala proti severu mora prenehati.

Ako Grška zavrne te zahteve, se to smatra za sovražen čin. Zavezniški zastopniki so dobili navodila, da morajo takoj zapustiti Grško, ako vlada ne sprejme teh pogojev. Blokada ostane, dokler zavezniki nimajo zagotovila za prihodnjost.

Darila za invalide zavezniških držav.

60 zabojev različnih stvari je včeraj odpeljal parnik "Baltic" za oslepele in drugače ranjene vojake zavezniških držav. Z istim parnikom sta se odpeljale tudi Mrs. Seth Barton French in Mrs. Thomas Thorton Snel, ki imate svoje bolnišnice za vojake. Svarili so jih, naj se ne peljejo na angleškem parniku, ker je nevarnost, da ga bodo Nemci torpedirali, toda niso se dale odvrniti od svoje namere.

Poljski narodni svet bo imel sejo.

Berlin, Nemčija, 17. decembra. — Prva seja poljskega narodnega sveta se bo vršila še prek Božičem. Prva seja narodnega zbora pa v februarju.

Nek odlok nemške vlade predpisuje različne izpremembe glede uprave mesta Varšave. Od prvega januarja naprej bo civilne in vojaške zadeve reševalo posebno mirovno sodišče, okrajno in višje sodišče. Pri sodnijskih obravnavah bo dovoljen nemški in polj ski jezik.

Potom brzojava.

Vsled zelo slabe poštne zveze svetujemo rojakom pošiljati zdaj denar v staro domovino po brezžičnem brzojavu.

Natančno smo polzvedeli, da pridejo take pošiljatve za današnje razmere hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje $4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj oziroma pisali za primanjkljaj.

Brezžične pošiljatve gredo vse v Nemčijo, odtam na Dunaj, odkoder jih odpošiljejo na določeni naslov.

Potrdil o izplačilu se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrdilo s pečatom zadnje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrdila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna zveza zopet vrejena.

Opozarjamo, da je mogoče po brezžičnem brzojavu poslati le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10.000 kron.

Za take pošiljatve se naj nam pošilja le poštne Money Orders in denar v gotovini, kajti privatnih čekov za brzojavne pošiljatve ni mogoče sprejemati.

SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRIŠTETI ŠE $4.00 ZA BRZOJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošlje naj se brzojavno.

K: 100.00.....	$16.00	K: 600.00.....	$96.00
K: 200.00.....	32.00	K: 700.00.....	112.00
K: 300.00.....	48.00	K: 800.00.....	128.00
K: 400.00.....	64.00	K: 900.00.....	144.00
K: 500.00.....	80.00	K: 1000.00.....	159.00

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Slovenske žrtve.

Velika nesreča v rudniku. — Med 22 ponesrečenimi je polovica Slovencev. — Nadaljno poročilo sledi.

V Stone, Kans., je nastala grozna eksplozija v rovu štev. 9., — Meyer Coal Co.

Eksplozija je zahtevala 22 človeških žrtev.

Med temi je polovica Slovencev.

Imena vseh mi niso znana, vem pa, da so se ponesrečili sledeči:

Mihael Uris, oženjen; Frank Jerina, oženjen; Rudolf Frele, oženjen; Pavel Komac, oženjen, Anton Korošel, samski; J. Lavretič, oženjen; J. Tott, oče in sin.

Ko bom dobil natančna pojasnila, vam bom že sporočil.

John Kastelic.

Ruska fronta.

Vroči artilerijski napadi. — Nemci so zavzeli nekaj ruskih pozicij. Vojni plen.

Berlin, 17. decembra. — Nemško vrhovno vodstvo naznanja, da so brandenburški polki dosegli včeraj velike uspehe. Severno od železnice, ki pelje iz Kovela v Luck, so zavzeli ozemlje v širini 600 metrov. Vjeli so 300 mož, več strojnih pušk in nekaj strojev za metanje min.

Princ Leopoldova skupina: — Potem ko so Rusi dalje časa obstreljevali naše pozicije, so napadli Ilkust, severno od Dvinska; sovražnika smo odbili.

Petrograd prizna nemški uspeh.

Petrograd, 17. decembra. — V smeri proti Kovelu je nas sovražnik pri Porsku napadel, toda mi smo ga odbili. Ob štirih so zopet navalili na naše postojanke in tudi tedaj smo jih odbili. Ko je napočila noč, so boji prenehali.

Nemci so imeli štiri bataljone. Ob eni uri ponoči so nas znova napadli in pri tem se jim je posrečilo zavzeti nekaj naših postojank.

Danes zjutraj je nemški oklopni avtomobil obstreljeval naše zakope. Sovražnik je poskušal prekoračiti reko Bistrico, toda mi smo mu namero preprečili.

Pri Irtary Lizeo smo vjeli več nemških vojakov.

Nemški parnik všel.

Berlin, Nemčija, 17. decembra. — Nemški parnik Prine Friedrich Wilhelm, ki je bil zasidran v Odde, blizu Bergena v Norveškem od začetka vojne, je priplul v Stavanger, potem ko je predrl angleško blokado zunaj Bergena. Parnik se je izmuznil skozi črto dveh angleških rušilcev in treh torpedovk, ki so ga stražile.

Po poštni nakaznici.

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljatve do preklica le pod pogojem, DA SE VSLED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:

K	$	K	$
100....	16.00	600....	96.00
200....	32.00	700....	112.00
300....	48.00	800....	128.00
400....	64.00	900....	144.00
500....	80.00	1000....	159.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se zel nas cene morda že večkrat spremenile.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nemško napredovanje v južnem delu Rumunske.

NEMCI NEPRESTANO NAPREDUJEJO. — VELIK VOJNI PLEN. — BOJI OB BISTRICI. — BOLGARSKE ČETE SO ZAPLENILE NAD 150 ŽELEZNIŠKIH VOZ. — KONEC VOJAŠKIH OPERACIJ V VALAHIJI. — NAPAD NA ŽELEZNIŠKO PROGO BUZEU-RBAJILA. — RUSI SO ZASEDLI VAS TETMELE. — VROČI ARTILERIJSKI BOJI V DOLINI REKE PUNE. — ŠESTDESET JETNIKOV.

London, Anglija, 17. decembra. — Admiraliteta je objavila sledeče poročilo iz Petrograda:

— Včeraj je zasledoval sovražnik naše in rumunske umikajoče se čete. Popoldne je napadel železniško progo Buzeu-Sarath, pa se je moral kmalo zatem umakniti.

Naša kavalerija je dvakrat zaporedoma napadla sovražno kavalerijo. Po kratkem boju se je sovražnik z velikimi izgubami umaknil. Pri Batoni smo odbili vse sovražniške napade.

V Dobrudži se vrše manjši spopadi, ki nimajo nobenega upliva na splošni položaj. Mi smo zavzeli Tetmele in nekaj drugih postojank, ki so precejšnje strategične važnosti.

London, Anglija, 17. decembra. — Angleška admiraliteta je objavila sledeče uradno poročilo:

— Jugozapadno od doline Putne je sovražnik z vso silo obstreljeval nae pozicije. Ko sta prišla našim vojakom dva bataljona na pomoč, se je sovražnik z velikimi izgubami umaknil. Vjeli smo šestdeset mož in zaplenili veliko vojnega materijala.

Berlin, Nemčija, 17. decembra. — Rusko časopisje poroča, da so Rumuni zapustili Galac in Brajilo. Ti dve mesti ležita pri izlivu reke Sereta v Donavo. Mesti sta važno železniško križišče.

Berlin, Nemčija, 17. decembra. — Nocoj je bilo izdano sledeče uradno poročilo:

— Pri Buzeu smo prodrli sovražniško fronto. Vjeli smo skoraj 1,200 jetnikov ter zaplenili par lokomotiv.

Berlin, Nemčija, 17. decembra. — Rumuni so izgubili celo Valahijo. Rusom ne bo preostajalo drugega kot umakniti se dalje proti severu.

Bolgarske čete so zaplenile na kolodvoru v Cijulnici nad 150 železniških voz.

Nemški cesar je nadzoroval zahodno fronto.

Berlin, Nemčija, 17. decembra. — Cesar je prišel na zahodno fronto, da se, kakor pravi sam, zahvali hrabrim četam, ki so zadržavale naval dveh najhujših sovražnikov in so s tem pripomogle, da so se v Rumuniji dosegli tako velikanski uspehi.

"Pri tem, ko smo pripravljeni skleniti mir, smo tudi pripravljeni bojevati se dalje do končne zmage, ako naši sovražniki zavržejo našo mirovno ponudbo." je rekel cesar vojakom.

Cesarja spremlja prestolonaslednik.

Kaj mislijo v Norvegiji o nemški mirovni ponudbi.

Kristjanija, Norveško, 17. decembra. — Znani norveški liberalni voditelj, Halkon Loeken, je rekel o mirovni ponudbi sledeče:

— Obe stranki imate prav, ko pravite, da niste premagani; tedaj so vsi v položaju, da lahko sklenejo mir brez ponižanja. Stavljeni pogoji morajo tvoriti podlago svetovne zveze, ki ima namen doseči mir, kakor priporoča Wilson, prejšnji predsednik W. H. Taft in Mr. Hughes. Zato bi napravili zavezniki zelo veliko napako, ako bi zavrnili nemške mirovne pogoje.

Iz Macedonije.

Sofija, Bolgarsko, 17. decembra. — Vrhovno poveljstvo bolgarske armade naznanja, da so bolgarski letalci obstreljevali angleška in francoska skladišča ob macedonski fronti.

Pariz, Francija, 17. decembra. Danes popoldne je bilo izdano tukaj sledeče uradno poročilo:

— Na raznih frontah so se vršili manjši artilerijski spopadi. Boji med predstražami se niso ne za nas ne za sovražnika uspešno končali.

Berlin, Nemčija, 17. decembra. — Uradno poročilo, ki ga je izdalo vrhovno poveljstvo nemške armade, se glasi:

— Na macedonski fronti vlada skoraj popolen mir.

Nemčija namerava napasti Švico.

Pariz, Francija, 17. decembra. — "Temps" v svojem današnjem uvodnem članku namigava, da namerava Nemčija izsiliti pot preko Švice. List trdi, da bo Nemčija rekla, da je posvarila svet, da morajo vse posledice prevzeti zavezniki, ako ne sprejmejo mirovne ponudbe.

Nemčija je pokazala, da prezira samostojnost držav, ako so ji na poti za dosego njenih namenov. Ako bo Nemčija videla, da ji je prehod preko Švice potreben, tedaj ne bo odlašala, ampak takoj vdrla v deželo in jo pregazila. Zavezniki tega ne smejo prezreti. — Švica ve, da se mora bati Nemčije, ker ji je znano, kako spoštuje mednarodno pogodbo.

Avstrijski princ se je zaročil z Američanko.

Washington, 17. dec. — Princ Alfred Zu Hohenlohe Schillingsfest, ataše pri avstro-ogrskem poslaništvu, se je zaročil s Katarino Britten iz Washingtona.

Ženska bo obešena.

Minnedosa, Man., 17. decembra. — Služkinja Teenie Maloney bo obešena 21. decembra tukaj v ječi, ako ne bode do tega časa pomiloščena, ker je umorila Mrs. E. Hamilton, staro žensko, svojo gospodinjo.

Nemčija mobilizira šolske otroke.

London, Anglija, 17. decembra. — Reuterjevo poročilo iz Kopenhagena pravi, da je vlada v Šlezviku izdala naredbo, da se morajo zglasiti vsi šolski dečki, ki bodo zaposljeni pri železnicah, kjer bodo nalagali in prekladali zaboje, za katero delo primanjkuje delavcev.

Nemci zajeli norveški parnik.

Berlin, Nemčija, 17. decembra. — Prekmorska časnikarska agentura naznanja, da so Nemci zajeli norveški parnik Birgit, ki je bil namenjen v London in je vozil kontraband. Prepeljali so ga v neko nemško pristanišče.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00	Za pol leta za mesto New York	2.00
Za pol leta	1.50	Za Evropo za vse leto	4.50
Za celo leto za mesto New York	4.00	Za Evropo za pol leta	2.25
		Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

HARRIS & EWING, WASH.

Mrs. J. BORDEN HARRIMAN IN NJENA HČI.

Lisica zvitorepka.

Kmalo po zavzetju Bukarešta je poslala Nemčija potom nevtralnih držav zaveznikom nekako mirovno noto.

Zavezniki so jo sprejeli, nanjo pa niso še odgovorili. Kot pravijo, se bodo meseca januarja sestali zastopniki centralnih držav in zaveznikov. Vršila se bo nekaka konferenca, ki pa ne bo ugodno izpadla.

Pri tej priliki bodo zavezniki povedali, pod kakimi pogoji bi sklenili mir.

Ti pogoji bodo precej težki in Nemčija jih najbrže ne bo izpolnila.

Kljub temu, da je Nemčija v tej vojni največ dosegla, da je osvojila Belgijo, severni del Francije, Srbijo, Rusko Poljsko in polovico Rumunske, jo zavezniki ne smatrajo kot zmagovalko in pravijo, da so vsi ti uspehi le delne važnosti ter da jih je dosegla potom intrig, zahrbtnosti in pomandranja ljudskega prava.

Zdaj je Nemčija na višku svoje slave in moči. Ako se mirovna pogajanja začno in definitivno zaključijo, bo Nemčija uživala čast zmagovalca, veselila se bo svojih uspehov in bo lahko ponosna nanje.

Do tega pa skorajgotovo ne bo prišlo.

Zavezniki nočejo ničesar slišati o miru. Ruska duma se je izrazila proti, ravno tako tudi francoski zunanji minister.

Anglija ni podala dozdaj še nobene odločilne izjave.

Vsak, kdor vloži kako prošnjo, oziroma, kdor nekaj pričakuje, mora biti pripravljen na dve stvari: kaj bom napravil, če bo prošnja uslišana, in kaj bom storil, če bo zavržena.

Predno je Nemčija poslala zaveznikom mirovno noto, je vse to dobro premislila.

Stopila je pred celi svet rekoč: — V dveh in pol leta vojne so bili skoraj vsi uspehi na moji strani. Samo na zemljevid je treba pogledati, pa je vsakemu jasno, kaj sem jaz dosegla in kaj do dosegli zavezniki. V imenu pravice, pravičnosti in človečanstva želim miru. Vsi narodi, moji kakor tudi zavezniški, hrepene po miru. Nadaljevanje vojne ne bo prineslo niti meni niti zaveznikom nobenih posebnih uspehov.

Ponudba je na prvi pogled poštena in še prej človekoljubna. Sestavili so jo nemški državniki, ki so v vseh ozirih dobri diplomati.

Vsak kdor ponudbo kar takole prebere, mora dati Nemčiji kredit in se strinjati z njo, češ, ona je še najbolj poštena in najbolj človekoljubna izmed vseh.

Ako celo zadevo malo natančneje premislimo, se nam pokaže drugačna slika.

V sedanji vojni je bila Nemčija še proti vsakemu sovražniku uspešna, razen proti Angležu. Premagala je Belgijo, Srbijo, Rusko Poljsko, zavzela je severni del Francije in polovico Rumunske.

Samo Angležu ni mogla veliko škodovati. Anglež je pa njen največji sovražnik in jo je odrezal od zunanjega sveta.

Angleži in sploh vsi zavezniki dobivajo veliko množino vojnega materijala iz Amerike.

Za časa sedanje vojne ni bilo še nobenega nemškega parnika v Ameriki. Za časa cele vojne ni dobila Nemčija direktno iz Amerike nobenih potrebščin in nobenega materijala. Dvakrat je bil sicer tukaj nemški podmorski čoln "Deutschland", ki je pa prišel bolj za reklamo kot pa zastran potrebščin.

Nemčija ima izborno orožje, namreč podmorske čolne. Angliji, največji svoji sovražnici, bi lahko škodovala edinole s podmorskimi čolni. Toda Anglija trguje z mogočno nevtralno državo, Ameriško Unijo in proti Ameriški Uniji se Nemčija ne upa nastopiti.

Nemški podmorski čoln ne sme potopiti angleškega parnika, če je na njem kak ameriški državljan.

V tem oziru se čisto nič ne vpraša, če prevaža parnik municijo ali ne.

Angleške ladje križajo ocean, Nemčija to vidi, potapljati jih pa ne sme.

Dolgo časa je ugibala in premišljala, pred tednom je pa prišla do zaključka: zaveznikom je ponudila mir.

In Nemčija bo na konju, če sprejemejo zavezniki mir, ali če ga ne sprejemejo.

Ako ga sprejemejo, bo lahko ona diktirala mirovne pogoje; če ga pa ne sprejemejo, se bo lahko v največji in najobširnejši meri poslužila svojega orožja napram Angliji.

Pred celim svetom se bo lahko opravičila z besedami: — Hotela sem mir, zavezniki ga pa niso hoteli. Njihov cilj je centralne zaveznike popolnoma uničiti. Komur pa pretita smrt in uničenje, ima pravico braniti se.

In Nemčija se bo branila s svojimi podmorskimi čolni.

Potopila bo vsako zavezniško ladjo, ki bo prevažala municijo. Vsako ladjo, pa naj bo na njej deset ali tisoč ameriških državljanov.

Angleži ne bodo mogli več apelirati na Ameriko, ampak samo na svojo moč in sposobnost.

Da jim pa manjka orožja proti podmorskim čolnom, se je zadnji dve leti že večkrat izkazalo.

—k.

Dopisi.

Moon Run, Pa. — Tudi tukaj, če je prav v skritem kraju, nas je našla mrzla burja in sneg je pokril s svojo belo odejo vse prijazne hribčke okoli Moon Runa, tako da nam drugega ne preostaja, kakor držati se blizo peči in čitati novice iz naprednih časnikov. Pa vendar se zmiraj peči tudi ne tiščimo. Imamo zbirališče, namreč dvorano sv. Barbare, kjer se ob večerih in nedeljah snidemo ter rešujemo reči, katere so potrebne za napredek. Tako so se bili zbrali mladeniči v nedeljo 3. decembra in ukrenili, da prirede veliko veselico v korist sirotam, katere so prizadete zaradi vojne v starem kraju. To veselico ne bo obdržavalo nikako društvo, ampak jo bodo priredili mladeniči vseh tukajšnjih društev. Zato se vabi vse rojake in rojakinje iz bližnjih naselbin, katerim je kaj za sirote, ki trpijo revščino in bedo. Na veselici bo igrala godba na pihala in plesali se bodo vsakovrstni šaljivi plesi. Veselica se vrši 30. decembra. Pričetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za moške 50¢, za dame 25¢. Zatoraj še enkrat prosimo občinstvo, da nas poseti v soboto 30. decembra v dvorani društva sv. Barbare. — Z rojaškim pozdravom Jakob Ambrožič.

Sheboygan, Wis. — Gotovo ste že slišali o igri, ki jo je priredilo mesca novembra naše slovensko pevsko društvo "Danica". Igra je izvanredno dobro uspela. Take udeležbe ni nikdo pričakoval. Hvala vsem, ki so kaj pripomogli k narastku blagajne. Oprostite, ker se nismo toliko časa nič oglasili. Ako bomo Slovenci v naši naselbini še zanaprej tako skupaj držali držali kot smo dozdaj, bomo lahko še veliko dosegli. Nikakor ne smemo pozabiti rojaka Mihaela Skoka, ki je ob priliki svojega godu tako obdaril našo blagajno. Hvala tudi dekletom za veliko pomoč pri zadnji igri; najlepša hvala igralki Ani Turk. Ne sme se reči, da je bila igra izvrstno igrana, toda za osebe, ki so bile vprvič na odru, je bil že velik uspeh. — Odbor.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Razmere v Seattle, Wash.

Kar se delavskih razmer v Seattle tiče, so precej ugodne.

Kje sploh pa se govori danes o slabi prosperiteti v Združenih državah? Vsaki delavec pa ima svoje vzroke hvaležen biti vojnemu plesu, ki se vrti že tretje leto v Evropi. Delavci v municijskih tovarnah posvečajo največ pozornosti angleško-francoskih ali ruskim havbičnim baterijam in brzostrelnim oddelkom. Čimveč te pošasti izpljujejo svojega ognja, temveč ja so naročila za nadaljno hrano. Mi delavci v ladjedelnem oddelku pa z vso natančnostjo zasledujemo dnevne novice o podjetnosti nemških submarinov. Pravijo, da se brez božje pomoči ali dovoljenja ničesar storiti ne more. Torej kajzer ukaže, Bog dovoli, poveljnik submarina pa pogrezne pod morsko gladino delo, ki ga je opravljalo na tisoče izvežbanih rok in tako nam zasigura zopet nadaljno delo. Torej vzrokov imamo tudi mi dovolj biti hvaležni; kajpak, kajzerju, potem šele Bogu, ko sta nam skomandirala, da služimo danes od $5 do $6 na 8 ur.

Pa pustimo šalo na stran. Prav živahno je postalo čez to poletje v našem mestu. Ladjedelnice se gradijo noč in dan, druga za drugo. Seattle zavzema v tem oziru drugo mesto v Združenih državah. Prekaša jo edino še ladjedelnica v Delaware Riverju. Tukajšnje štiri največje, miljonske Delaware akcijske družbe imajo ogromna naročila. Skinner-Eddy Corporation ima za ugraditi dvajset ladij. Teh dvajset ladij pesega svoto čez 50 miljonov dolarjev. V bogatih gozdovih, ki jih družba poseduje nič manj kot 350 tisoč akrov, se les reže izključno le za ladjedelnico. Seattle Construction and Dry Dock Co. ima naročil za 30-miljonov, Duties Co. pa za 28 miljonov; za Eams Co. mi ni natančno znano, ali gotovo je, da mora imeti velika naročila, sicer bi ne zgradila tako velike in povsem moderno opravljene tovarne. Potem je še par ducatov malih ladjedelnic, kjer se izdelujejo schoonerji (jadrnice).

Cenjeni urednik, zdaj bom pa Vam nekaj naznanil, kar mi skoraj ne bodete verjeli.

Ko se je pričelo delo odpirati v tukajšnjih ladjedelnicah, je mnogo mizarjev zapustilo delo v mizarskih delavnicah in se podalo v ladjedelnice s prepričanjem, da je boljši velik kot mali kos kruha. Delo se je še dobilo, v organizacijo vstopiti je bila pa druga.

Izmed 27 mizarjev pri tukajšnji Skinner-Eddy Co. sem bil sam v unijo sprejet, in še jaz po zaslugi mojega bossa, ki se je izrazil proti unijskemu voditelju, da me bode imel v službi, čeravno me v unijo ne sprejmejo, kajti poleg mizarstva je vešč tudi rezbarije in strugarstva in ga neobhodno potrebujem.

Torej skozi sem se preril, ali čakati sem moral tri mesece. Dasi sem bil član mizarske unije, sem moral $30 vstopnine plačati. Čez ipraševalni odbor moraš najmanj petkrat ali desetkrat iti in ta ti tako neizvedliva vprašanja stavi (n. pr. imena konstrukcije v najbolj skritih kotih), da jih ni mogoče rešiti, če že od zgoduje mladosti na ladji ne delaš.

Vse kaj drugega pa je, če si angleškega ali norveškega pokoljenja. Takrat si izpraševalni odbor lepo ušesa zamaši, včasih te niti ne zasliši ne, pa magari da nisi pripraven samo za kramp ali lopato. Večjega strankarstva pač menda ni v nobeni organizaciji kot je v tukajšnji. Dobre mehanike odvažajo, fušarje pa sprejemajo.

Imel sem priliko slišati, ko se je nek unijski voditelj proti svojemu prijatelju izrazil: "Mi ne maramo, da bi se pri nas vpeljala mizarska sužnost." "Je že res, da so mizarji vajeni trdo delati, a so boljši mehaniki od vešči", sem jaz pripomnil. "Yes, I know, but they spoiled our business", je bil odgovor. In prav je imel. Tukaj včasih deset mož ne producira toliko kot en sam mož v mizarski delavnici.

Kot že v uvodu rečeno, obratuje se s polno paro. Skinner-Eddy Co. ima vposljenih okrog 4000 mož. Dela se na tri šihte, noč in dan. Največja naročila ima za Norveško.

"Niels Nielsen, ki je bil spuščen 21. oktobra v morje in je pred tednom odplul proti Angliji, obložen z živežem za zaveznike, se je zadnji teden vrnil v tukajšnje pristanišče. Vozil je že 500 milj od tukaj, nakar se mu je propeler pokvaril. To je že drugi slučaj nesreče pri tej ladji. Ko so ga v morje spuščali, je zadel propeler v neko majhno ladjo, jo presekal čez pol, kakor presekaš jabolko z nožem na mizi. Ladjica se je takoj potopila, a tudi propeler je dobil poškodbe. Mnenje je, da ga takrat niso temeljito preiskali.

"Hanna Nielsen", sestrinska ladja, je tudi že dogotovljena in bo odplula proti Angliji v teku par tednov. "Louisa Nielsen" bo spuščena v morje meseca januarja in "Susanna Nielsen" koncem februarja. Ob takih prilikah imamo navadno polovico dneva praznik in plačan je celi dan.

V tem letu nam je družba že v tretjič plačo povišala. Sprva je plačala samo $4, julija meseca je primaknila še 50¢, zdaj zopet 50¢ in kakor se sliši, prihodnjega julija bo zopet povišana na $6.

Cenjeni urednik, naj Vam povem en slučaj, koliko nekateri delavci zaslužijo tukaj. Nek moj sodelavec, ki izdeluje vzorce (pattern maker), je zaslužil na dva tedna $315. Ali je garač v pravem pomenu besede. Dnevno plačo ima $7 in za nadčasno delo dvojno plačo. Garal je 48 ur brez počitka in še nadalje vsaki drugi večer nad čas.

Suše se bomo v Washingtonu polagoma privadili. Vinski razburljivi duhovi so se docela polegli in so v svoji onemoglosti zelo za prohibicijo glasovali. Dasi so pri zadnjih volitvah pivovarniške družbe znale prav umetno reklamo prirediti, so vseeno doživele grozen polom. Da prohibicija vidno napreduje, so najboljši dokaz letošnje volitve. Lansko leto je prohibistična stranka zmagala le z 10,000 glasov večine, letos pa že celo čez 25,000 glasov večine. Kmalu bomo vsi suhi. Duhovni nam ne dovolijo piti, kapitalisti pa jesti ne. Vrag naj vzame tak sistem in osebno svobodo!

V tem mestu ima prohibicijonistična stranka po novi metodi organizirano razbojniško gardo. Če imajo koga na sumu ali da pri kom najdejo kaj opojnih pijač, tedaj kar pokličejo oddelek razbojnikov, oboroženih s sekirami, železnimi koli in bombami. Človek bi mislil, da gredo ti ljudje skalovje rušit. Ko pridejo do določenega jim poslopja, si naredijo pot v trgovino s tem, da najprvo razbijejo zunanja vrata na tisoče koscev, potem se pa oprimejo salonske opreme; ko pridejo do velikih ogledal, si nataknejo železne larfe, sicer bi si lahko obraz predrugačili. Veliko dela jim da Cash Register. Ker ni iz lesa, se ga ostrina sekire ne prime. Bijejo s topo stranjo sekire tako dolgo, da ni za nobeno rabo več. Največ preglavice jim dela blagajna. V več slučajih so jo že razstrelili, da bi kak hudič v podobi šnopsa ne bil kje skrit.

V Seattle so bili salumi tako moderno in bogato opravljeni, da malokje v Združenih državah. Dragi sibirski orehov les ti da efekt, ki ti ga nobeden drugi les dati ne more. Na ta način je že ta razbojniška svojat čez $100,000 škode napravila. Kaj ima nedolžna oprava pri tem, če lastnik prodaja opojne pijače? To je višek divjaštva, ki si ga človek le misliti more. Ali bi ne bilo boljše, če ga pri takem dejanju zasačijo, da mu trgovino enostavno zapro, opravo prodajo in le polovični skupiček ujemu za kazen odmerijo?

No, jaz sem si preskrbel 40 galonov s posedo vred pristne kalifornijske kapljice, t. j. da sem ga sam nastiskal. Cenjeni urednik, kadar bo pri vas suša, kar naznanite mi in Vam ga bom en galon poslal.

Vas srčno pozdravim in vešičim veseli Božič in srečno Novo leto.

Anton Veršnik.

2302 6th Ave. Seattle, Wash.

[redacted]

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjava sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je nemila smrt pobrala našega strica

JOSIPA OSREDKAR.

Doma je bil iz Doba pri Ljubljani. Umrl je 6. decembra, previden s sv. zakramenti. Tukaj zapušča nečaka in nečakinjo, v starem kraju pa sestre in nečakinje. Ostane naj vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in društvu "Slovenija" v blagem spominu.

Obenem se zahvaljujeva za podeljene vence od društva "Slovenije" in drugih njegovih sorodnikov, prijateljev in znancev in ki so ga spremili v obilnem številu k zadnjemu počitku dne 9. decembra na katoliško pokopališče Calvary.

Vam, dragi nepozabljeni stric, naj bo lahka tuja zemlja in sveti naj Vam večna luč!

Žalujoča ostala:
Alban Osredkar, nečak.
Kristina Pevec, roj. **Osredkar,** nečakinja.

Cleveland, Ohio.

[redacted]

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjamo prijateljem, znancem in sorodnikom žalostno vest, da nam je umrla ljubljena hčerka oz. sestrica

ANICA.

Dne 30. novembra se ji je užgala obleka na ulici pred hišo, da nihče ne ve kako in je po preteku 30 ur mirno v Gospodu za večno zaspala v starosti 3 let in 8 mesecev. Pogreb se je vršil dne 4. decembra na katoliškem pokopališču v Seamon, Kansas.

Tem potom se najprisrčnejše zahvalimo vsem, ki so nam stali na strani v težkih urah. Posebna hvala družinam Plankar, Podlesek in Martinšek, ki so nam vsestransko pomagali. Srčna hvala družinam Gross, Her, Kozlevčar in Ceglar za krasne vence, katere so darovali nepozabni hčerki oz. sestrici Anici.

Počivaj v miru!

Žalujoči ostali:
John in **Ana Kastelic,** stariši.
John, Ignacij in **Jožef,** bratje.
Marija in **Rosie,** sestri.

Mineral, Kansas.

[redacted]

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRAVAH.

NAŠI ZASTOPNIKI,
kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolshar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, Jos. Zaletel in Frank Bambich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. ni okolica: Mat. Gaišek.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukgan, Ill. in okolica: Fran Ptkovšek in Math. Ogrin.
Cherokee, Kans.: Frank Režiančič.
Columbus, Kans.: Joe Knafele.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller
Mineral, Kans.: John Stale.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rade.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Joh. Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouše.
Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Jos. Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Barberton, O. in okolica: Math. Kramar in Louis Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše in
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in Vid Rovanšek.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Subor.
Export, Pa.: Frank Trebeta.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jaksha, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
Verona, Pa. in okolica: J. Brosich.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Frank Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blažich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenchar.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pesdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.
West Allis, Wis.: Frank Skok in Anton Demšar.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Vaughich in Valentin Marcina

Vsem čitateljem.

Prepričani smo, da ne bomo čitateljem z nobeno stvarjo tako vstregli kot ravno z "Slovensko-Ameriškim Koledarjem", kateri je včeraj izšel. — Ker smo ga tiskali le omejeno število in ker je zanj že par tisoč predplačnikov, je jasno, da bo kmalo pošel. Vsak, kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči. — Koledar ima izvanredno zanimivo vsebino. Koga med nami ne zanimajo dogodki v ljubljanskih bolnišnicah, kdo med nami bi rad ne videl slik iz porušene Gorice? — Koledar obsega celo vrsto zanimivih in poljudno pisanih člankov, krasnih povesti, pesmi, zanimivosti in šale. Krasi ga nad trideset slik, med katerimi zavzemajo prvo in glavno mesto slike iz porušene Gorice in kraške fronte. — Koledar vsebuje med drugim tudi kroniko vojnih dogodkov. Čitatelje ponovno opozarjamo, da naj ga takoj naroče. Kdor bo z naročilom odlašal, ga ne bo dobil.

Stane s poštnino vred 35 centov.

Pišite še danes na naslov:

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York City.

Rumunska situacija.

V zadevi rumunske kampanje je zelo važno vprašanje, je-li bodo Rumunci prišli še o pravem času do črte, katero tvori tok reke Buzeu, da jo branijo proti Nemcem. In če to dosežejo, nastane pa zopet vprašanje, ako bodo dovolj močni, da bodo vbranili Nemcem prehod preko reke.

Na prvo vprašanje se sedaj še ne more odgovoriti, kajti dogodki zadnjega tedna nam ne dajo zadostnih dokazov. Nemci so že zavzeli mesto Buzeu, ki je najvažnejše železniško križišče ob levem bregu reke in most preko reke je bil skorogotovo porušen. Rumunska glavna armada je še nekaj milj južno, vsled česar je situacija zelo kočljiva in se ne ve, kaj Rumuni pravzaprav nameravajo.

Kaj je bil pravi vzrok rumunskega poraza? Vzrok je isti kakor pri Rusih, ko so morali pustiti Avstrijcem že osvojeno Galicijo in Nemcem vso Poljsko — pomanjkanje municije. Znano je namreč, da je rumunska artilerija nemškega izdelka in mora imeti nemško municijo. Ko je šla Rumunska v vojno, je imela le majhno množino municije. Edina njena nada je bila Rusija, ki pa ima iste topove kot Francija in Anglija in zaradi tega je njihova municija dobra samo za njihove topove, ne pa za nemške. Pa če to tudi ne bi bilo res, iz vsega je razvidno, da niso imeli municije.

Rumunsko umikanje ima na sebi nekaj posebnega. Ko je pal Bukarešt, se niso nikjer več zoperstavljali, temveč umikali so se hitro in kakor vse kaže, v popolnem redu. To umikanje ni prav nič podobno ruskemu umikanju pred osemnajstimi meseci. Rusi so se namreč večkrat vstavili in vršili so se ves čas krvavi boji, predno so se vstavili. Rumuni pa se v svojem umikanju niso niti enkrat vstavili, njih umikanje je bilo brez prestanka. Zakaj so se umikali na ta način? Kaj je bil pri tem njihov namen?

Ako to stvarno premišljujemo, pridemo do logičnega zaključka, da mora biti daleč za prvotnimi pozicijami obrambna črta, ki je močna dovolj, da zadrži prodirajoče Nemce in kjer morajo imeti nakopičenega vojnega materijala. Ako je temu res tako, se nehote vprašamo, kje je ta obrambna črta? Skorajgotovo je to tok reke Buzeu. Ako pa bodo Nemci prepodili Rumune tudi iz te pozicije, jim ostane samo še ena nada, namreč reka Seret. Pri Galacu, ki se nahaja na kraju, kjer se obrne Donava proti vzhodu, morajo zatudi tu še dalje, je v veliki nevarnosti rusko levo krilo in Rusi bi se morali umakniti iz Bukovine. Zato smemo pričakovati, da bodo Rusi vso svojo moč uporabili v to, da zavstavijo Nemce ob Seretu; ob tej črti se bodo še bili krvavi boji in voda Sereta bo krvava tekla.

Vpliv poljske proklamacije na budimpeštansko borzo.

Proglasitev Poljske za samostojno kraljestvo je povzročila na borzi zaupno razpoloženje. V nekaterih vrstah vrednostnih papirjev je bil nenavadno velik promet, vendar je našlo povpraševanje tu vedno dovolj ponudb, tako da se je vršilo dviganje v solidnem okviru. Glavno zanimanje se je zopet osredotočilo na bančne vrednote, pri čemer so se kupovale delnice ogrske Kreditne, Eskomptne banke, ogrske bančne in trgovinske družbe po dvigajočem se kurzu. Trdna tendenca se je — izvzemši nekaj krajevnih efektov — vzdržala do konca. Živahno zanimanje je bilo za rente. Občinstvo je kupovalo obligacije s stalnimi obrestmi in zamenjavalo akcije za rente.

Imenovanje.

Washington, D. C., 15. dec. — Predsednik Wilson je danes imenoval brigadnega generala Johna Pershinga, voditelja ameriške kazenske ekspedicije v Mehiki, generalnim majorjem.

Rad bi izvedel za svojega prijatelja JOŽEFA VOLF, podomače Pozničar iz Žurge, fara Osilnica pri Kočevju na Dolenjskem. Pred dvema letoma sva bila skupaj na Yelk, W. Va., potem sva se razšla in zdaj sem seznal, da se nahaja zopet nekje v W. Va. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Joseph Serear, Route 1, Box 13, Hopkins, S. C.
(18-19—12)

Luka Gaber.

Dobro se spominjam kmeta Gabra, dobro sem si zapomnil povest njegovega življenja. Povedati jo hočem tudi vam.

Luka Gaber je bil na stara leta čisto sam in zapuščen kot trs sredi puščave. Velik je bil in močan, zdrav in krepak, neupogljiv kot kraška skala. Debelo glavo je imel in sive lase, majhne črne oči, nagubano čelo in uvela lica, široka usta in gosto brado. Njegova hiša je bila največja v vasi, dvonastropna, lepo zidana in pobeljena, hlev dolg in visok, zračen in prostoren in v njem po petnajst goved in par konj. Po dva hlapca sta delala in vozila, po dve dekli ste molzli krave in krmili prašiče, in stara Marijina je kuhala družini zajtrek in kosilo, južino in večerjo ter stregla gospodarja.

Zgodilo se je, da je zbolel. V gozdu je nakladal hlode, prišla je ploha, namočila ga je do kože, in ko je prišel domov, se je stresel po vsem životu. Legel je in se pogrnil črez glavo, da se spoti. Po zdravnika ni poslal. Zdelo se mu je škoda denarja in "padarja" še ni rabil v svojem življenju.

Marijana je sedela zraven postelje in čakala gospodarjevih ukazov. Bila je majhna, sključena starka, sivih las, uvelega obraza, na desno oko slepa. Udaril jo je nekoč gospodar po obrazu in ji ga izbil. Ni šla k sodišču, molila je zanj, da ga Bog razsvetli in mu da pravi um in pamet, da se pokori in spozna svoj greh. Gospodinja jo je prosila na smrtni postelji, naj ga ne zapusti do zadnje ure, naj moli zanj in se ga usmili. In Marijana je zvesto izpolnjevala poslednjo željo svoje ljube gospodinje, Gabrove Ane.

"Gospodar, kaj naj skuham za večerjo?" je vprašala potihem, kot bi se ga bala.

"Skuhaj mi jajčjo juho. Postelja je za lenuha, ne za pridnega človeka. Jaz sem zdrav, še dvajset let bom živel. Tako se mi je sanjalo."

Odgrnil si je glavo in govoril s hripavim glasom.

"Ne trudite se in ne napenjajte svojih pluč. To škoduje."

"Kaj tebi mar? Tu sem jaz gospodar, delam, kar se mi poljubi, in ne vprašam nikogar, ne sodnika in ne župnika."

Zazvonilo je tedaj nalahno, dvakrat je pozvonilo.

Nekdo se je ločil s sveta, odplavala je duša nad oblake. Gaber si je zatisnil ušesa, da ne čuje mrtvaškega klica. Če je mrliču zvonilo in če so ga pokopavali, je bežal v gozd, da ni čul pretresujočih opominov, bežal je, a ni ubežal glasu svoje vesti. Odzvonilo je in za hip se je oddahnil. Mora je legla iz njegovih motnih oči in potnega čela, in s tihim glasom je vprašal Marijano:

"Kdo je umrl?"

Marijana je molila in ni dobro čula.

"Kaj pravite, gospodar?"

"Štor gluhi, ali so ti ušesa zakapana s smolo? — Kdo je umrl, vprašam."

"Ne jezite se, gospodar! To vam lahko škoduje. In jaz sem v skrbeh za vaše zdravje."

"Nehaj, nehaj in povej, kdo je umrl."

Zamahnil je, da bi jo udaril, a roka mu je padla na odejo in začutil je veliko slabost.

"Bartolova Meta je umrla. Bolna je bila teden dni."

Pogledal je Marijano z dolgim pogledom, se prijel za prsa in — nobene besede ni bilo iz njegovih ust. Le v obrazu in očeh se je pojavil čuden strah.

Zazvonilo je znova, žalostno so peli zvonovi in njih enakomerni glasovi so se ugibali nad daljnimi gozdovi in mirnim poljem. Gaber je stisnil glavo pod odejo in si zamašil ušesa, Marijina je počasi drsala v kuhinjo, da skuha večerjo družini in gospodarju.

Tema je legla na naravo in Luka Gaber ni še pokukal iz odeje. Ko je prišla Marijana z večerjo, je ni čul, in vrnila se je, ker ga ni hotela dramiti. V duši so mu vstajale težke misli, nadlegovale so ga grde pošasti, potil se je, da je bila mokra rjuha. Vroče mu je bilo, a ni si upal pogledati bele mesečine, ki je trepetala po sobi.

Prišla je Marijana znova. Čul jo je in bilo mu je laglje. Odgrnil si je glavo, pokusil jajčjo juho; ni mu šla v slast. Le dva požirka je zaužil in odložil žlico.

"Nocoj moraš spati v sobi, Marijaa", je ukazal in starka si je postlala na skrinji in legla. In zadremala je kmalu.

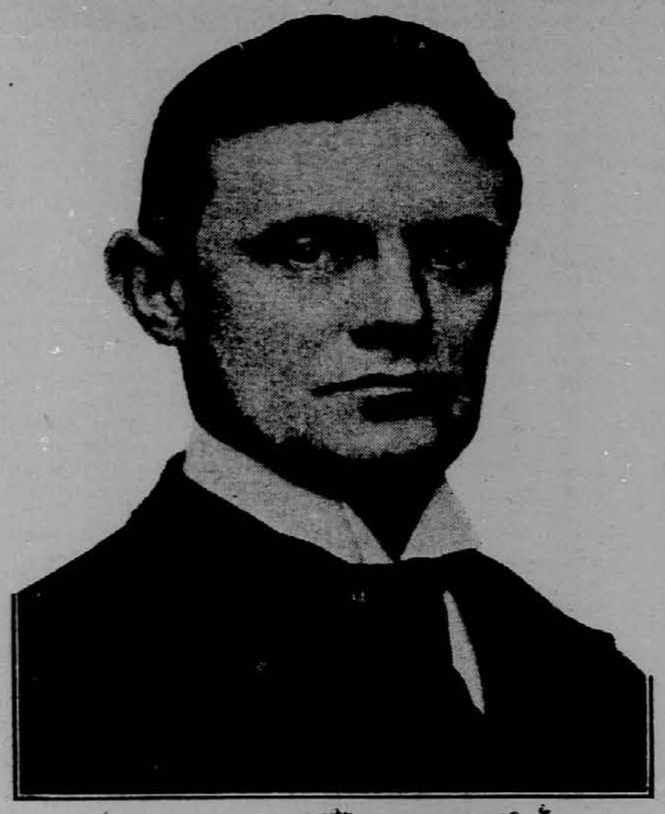

C. S. WHITMAN, GOVERNER DRŽAVE NEW YORK.

Svetilka je brlela na mizi, njen sioj se je boril z mesečino in trepetal na šipah.

"Prokleto je moje življenje in jaz sem proklet."

Pred njegovo dušo so vstajali spomini, neprijetni in težki. Redko je mislil Gaber na svoje življenje, a tisto noč je mislil. Čim bolj se je branil teh spominov, tem bolj so prihajali v vas.

Bilo je v letih norosti, letih veselja, smeha, godbe in plesa. Luka Gaber je imel strogega očeta, za vsako besedo je zarežal nad njim. To je podedoval Luka po njem, drugega ne, ne poštenosti ne vere in ne ljubezni. V tistih letih se je seznanil z lepim, a revnim dekletom, Bartolovo Metko. Zaupala je njegovim besedam, sladkim in vabljivim, ujela se je na vado. Lazil je okrog njenega okna, jo božal, ji obetal nebesa in kupoval svilene rute. Tako se mu je vdala z dušo in telesom in zgodilo se je, kakor se zgodi tisočkrat zapeljani revi. Dobila je sina, mati jo je klela in jokala, Metka je trpela in molčala in izdala ni očeta svojega sina. Obetal ji je, da jo vzame za ženo, ko mu izroči oče kmetijo. In verjela mu je. Ko je pa oče umrl in je dobil posestvo ni hotel več čuti o njej niti besedice. Ženil se je pri bogatinu Trkmanu, ker je ljubil njegove tisočake, ne pa njegove blede, a zale hčerke Anice. Metka ga je tožila, Luka se je smejal. — Tam pred sodnikom je vzdignil tri prste svoje desnice in prisegel Bogu, da ni oče Metkinemu sinu. Tako je nakopal črni greh na svojo vest.

Vzel je Anico, ki je trpela pri njem kot sužnja. Kakor dekla je delala, nosila na glavi težke cule želja, velike rjuhe stelje. Če se je ujezil, in to je bilo pogosto — jo je gnal kopat. Če ga ni bilo doma, se je oddahnila. Včasih je prišel pijan kasno po noči in jo natepel; klel je in vpil, če mu ni bilo kaj po volji. Zdaj so bili žganci preslani, zdaj preplevki, drugič je bilo mleko prekislo ali presladko, danes je bila jed prevroča, jutri premrzla. Nikoli ni bil zadovoljen. Imetje se je prepočasi množilo, zaslužek je bil premajhen.

"Denar, denar je nekaj vreden, drugo so vse stare cenče", je pravil. Brezobzirno je grabil na kupu, kjer je mogel. Mikuža je ogoljufal za gozd. Petsto je bil vreden, in v pijanosti ga je prodal nevednež za dvesto, posojal je na visoke obresti, dokler ni zagnal kmetije na boben. Če se mu je zdelo, je pustil reveža na domu, da mu je služil na beraško plačo. Sit ni bil denarja do smrti.

Kdo bi mu zastavil pot pri delu, kdo bi ga razkrinkal? Luka Gaber hodi v cerkev, Luka Gaber je pobožen človek, daje Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega, da vsako leto za sv. mašo, da b imu uspevala kmetija. Kdo ga udari? Na svetu ga ni, pride pa gotovo in potegne ostro nabrušen meč.

Luka Gaber je stal na vrhuncu svoje moči. Za njim dolga vrsta plodnih let in pred njim vse lepo in jasno kot nebo v pomladnih dneh. Imel je pridno ženo, suho in trudno od naporov in trpljenja, a vedno živahno. S svojo molitvijo jek rotila jezo božjo in klicala blagoslova nase in na družino. Vse dan je delala na polju, solnce jo je žgalo in koža na obrazu je postala ohlapna. Zvečer je poklekni la pred razpelo, ga poljubljala in točila grenke solze; po celo uro je molila in odleglo ji je v duši. — Drugo jutro je vstaa vesela in pogumna, pripravljena na nove žrtve. In imel je dva sina, Petra in Andreja, zdrava in krepka fanta, in Manico, nedolžno dekle, drobnega života in majhne glavice. Manica je bila vsa materina, potrpežljiva in pobožna kot pozrtvovalne device v prvih časih krščanstva. Ustvarjena je bila za samostan, fanta sta pa bila samoglava in nagle narave kot oče. Posebno starejši Peter je hodil svoja pota, ko je komaj zapustil šolske klopi. Popival je in se ni zmenil za materine prošnje in očetove kletve. Tako se je zgodilo, da se je ujezil Luka Gaber in se tresel od togote. Zgrabil je svojega sina in ga pretepel po hrbtu s polenom, da je obležal na mestu. Ko se je zavedel, se mu je bledlo in postal je bedast. Peljali so ga v norišnico, kjer je črez par let umrl.

Ana je bridko čutila ta udarec. Začela je vidoma pešati, gnile so ji moči. Nekega dne je legla in ni več vstala. Pol leta je ležala, Luka se ni brigal zanjo. Težko je čakal čas njene smrti. Ko je zdravnik rekel, da umre polagoma kot ugasne lučka, je Gaber jezno pljunil na tla.

"Torej še ne bo konca! Pridigala mi bo dan za dnem, naj skrbim za otroke, naj jih lepo učim."

Marijina ji je stregla in Manica, šestleten otrok, je jokala ob postelji.

Prišla je smrt, skrivaj je utrgala bolnici nit življenja. Gabrovo srce je ostalo zakrknjeno. Tako je: strast je najprej podobna pajčevini, kmalu je pa močna kot rjuha.

Luka Gaber ni imel od tedaj srečen. Umrl je njegov angel varih družine. Voz je ropotal po strmini, nesreča je trkala na vrata, a Gaber se ni zmenil za njo.

Dorastel je sin Andrej. Kot jelka v gozdu je bil ali topol kraj ceste; oče je bil nanj ponosen in dekleta so sramežljivo povešale pred njim oči, skrivaj so ga pa rade gledale.

V tistih dneh se je zaljubil v ubogo dekle, gozdarjevo Lenčiko. Poštene namene je imel z njo, in nekega dne je stapil pred očeta in odkril mu je svojo dušo.

"Dajte mi kmetijo! Dovolj sem star in dovolj sem vam služil."

"Dokler bo migal moj mezinec, ne dobiš niti vinarja. Delaj in ne misli na ženitev! Delo je mazilo proti zatelebanosti. Misliš, da sem izgubil pamet? Tisto Lenčiko da bi vzel? Pojd se solit!"

"Pojdem, pojdem. Svet je velik in rad bi si ga malo ogledal.

Odpeljal se je v Ameriko in leto potem je šla za njim gozdarjeva Lenčika. Od tedaj ni čul Gaber ničesar več o njem.

Manica je prosila očeta, naj se usmili brata. Zarežal je nad njo in jo sunil od sebe. Čutila je v duši veliko bolest, molila je in počasi je dozoreval v njej sklep, da pojde med samostanske zidove delat pokoro za očetove grehe. Razodela mu je svojo željo, a zarohnel je in ji zapretil, da jo ubije, če ga ne uboga. Prosila je in jokala, vse zaman. Ovenela so ji lica in usahnila je kot roža po slani. Umirala je počasi, neko jesen jo je pobrala sušica.

Luka Gaber je osamel. Le Marijana mu je bila zvesta po naročilu svoje nesrečne gospodinje. Nabiral si je denarja, delal je, ker je bil trden kot dren, pohlep ga ni zapustil strast se ga je držala kot mol stare suknje. Prišla je starost in bolezen.

Take misli je imel Luka Gaber in vso noč ni spal; v duši so mu vstajali spomini, neprijetni in težki. Čim bolj se jih je branil, tem rajši so prihajali. Najhuje ga je pekla kriviica, ki jo je storil Bartolovi Meti. Ni se mogel znebiti spomina nanjo, na njeno pusto življenje in njenega sina, ki blodi Bog ve kod po svetu. In zdelo se mu je, da preti Meta s solznimi očmi, kot mu je zapretila pred sodnikom: "Pomnil me boš svoj živi dan. Bog te bo kaznoval."

Šele proti jutru je zaspal od utrujenosti; ko se je prebudil, je bil slabejši in začel se je bati za svoje življenje. Poklicali so mu zdravnika. Pregledal ga je in zmajal z glavo. Gaber je to opazil in zahropel s slabim glasom:

"Tak je res hudo? Hudič naj vzame vse skupaj! Zakaj sem se pehal in potil, če umrem kot berač. — Koliko časa še utegnem živeti, dohtar?"

"Ni lahko reči: umrli boste ali živeli boste. Zoper pljučnico in starost se je težko boriti z medicino. — Poskusim vse, a pravim vam: spraviti se z Bogom, če se vam zdi potrebno."

Zdravnik je pustil zdravila na mizi, dal navodila Marijani in odšel.

"Vidim, res pride smrt", si je mislil Gaber. "Še dohtar je obupal. Treba bo pustiti posestvo in denar. Drugi bodo uživali žulje mojih rok. Da bi mogel uničiti vse imetje! Ne, ne smejo uživati mojih žuljev."

Spomnil se je, da mu je pred letom ponujal za hišo in posestvo bogatin Nabergoj 150,000 kron.

Takrat ni hotel dati, upal je, da bo živel še dvajse tlet. Danes bi dal precej, vse bi prodal. Da le pride Nabergoj!

Poslal je hlapca s konji ponj. — Pripeljal se je in zgovorila sta se pred pričami.

"Hiša je moja do smrti", je rekel Gaber s tihim glasom.

"Hiša je vaša do smrti. Denar dobite v osmih dneh."

"Šele v osmih dneh? Ali ni mogoče prej?"

"Prej ne morem", je odgovoril dolgi Nabergoj in se odpeljal gledat polja, njive in travnike.

Luka je bil vedno slabejši, le upanje na tisočake mu je daljšalo življenje. Marijana ga je prosila, naj se spravi z Bogom. Odgovarjal je: Čas je še za to."

Teden nato je Nabergoj izplačal dolžno svoto, in Luka je mogel uničiti vse imetje na mah.

Ko je drugi dan šla Marijana na polje, kakor je ukazal gospodar, je začutil potrebo, da prešteje svoje bankovce v omari. Zlezel je s postelje, si ogrnil rjuho in se splazil do skrbno zaprtih predalov. — Odklenil je varno in privlekel na dan dve listnici, polni bankovcev. Prisedel je k mizi in štel. Naštel je pet tisoč. Poljubljal jih je in se jokal na njimi.

Potem je s egel v nedrije in prinesel iz njih Nabergojeve stotake.

"Nihče vas ne sme imeti, nihče". Stisnil jih je v kepo. Velika je bila in nerodna. Lezel je k peči, odprl vratica, prijel žveplenko in podrsnil po zidu. Ožgala se je in zaplapolala, bankovci so goreli. Siv dim se je valil iz peči, švignil je plamen in zažgal se je rokav od Gabrove srajce. Obliznil je rjuho. Luka jo je vrgel od sebe, a noge so mu onemogle, zavpil je in se zgrudil na tla.

Dim se je valil iz sobe. Zapazili so ga otroci in začeli vpiti. Prihiteli so ljudje. Iz Gabrove sobe so že švigali plameni. Drzen fant je skočil po Luko in ga prinesel pred hišo. Bil je mrtev. Strašen je bil pogled ostekleneli oči, prsti so krčevito grabili za prsa, obraz je bil spačen.

Ko je prihitela Marijana domov, je poklekni la poleg Gabra na tla, jokala in tarnala: "Jaz sem kriva njegove smrti", in ni se dala utolažiti.

Ogenj so pogasili in odnesli Gabra v hišo, da ga polože na oder.

Reki boste: Ljudje Gabrove vrste ne žive na svetu. Motite se. Hedil sem po rodni zemlji in sem jih srečaval. Pred njimi prokletstvo, za njimi jok. Delavcem utrgujejo težko prislužene vinarje, poslom ne izplačujejo ob letu zaslužka, dasi hranijo bankovce po hranilnicah in jim gnijo po omarah, sirote zatirajo, zlizinjega prezirajo. Podobni so hudi povodnji, ki uniči vse rodovitne travnike. Videl sem jih in sem žaloval nad njih usodo, kakor joka starka nad izgubljenim sinom in domovina nad pokvarjenim narodom.

Bavarski kralj v Lvovu.

"Gazeta Lwowska" poroča, da je prišel v Lvov bavarski kralj Ljudevit. Sprejel ga je poveljnik vojne skupine generalni polkovnik pl. Boehm-Ermolli.

"Warschauer Ztg." javlja, da je obiskal bavarski kralj tudi Varšavo in Brest Litovsk.

NAZNANILO.

Društvo sv. Barbare št. 4 J. S. K. J. v Burdine, Pa., je imelo gl. zborovanje dne 10. decembra in volitev uradnikov za prihodnje leto. Izvoljeni so bili sledeči:

Predsednik Frank Starman.
Podpredsednik Lovrene Klemenčič.
I. tajnik John Demshar.
II. tajnik Jožef Aubelj.
Blagajnik Luka Dernovšek.
Nadzorniki: Jakob Dermota, Frank Scurich in John Krek.
Bolniški obiskovalci: za Burdine in okolico Lovrene Dolinar in Val. More; za Bridgeville Jos. Glavan; za Saygen Frank Miklavčič.
Zastavonoše: Pavel Mertelj, Frank Zima in Andrej Bogataj.
Reditelj Rudolf Barbič.
Vodja J. Demshar.
Straža Jurij Kogolšek.
Društveni zdravnik dr. W. Rittenhaus.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu popoldne ob 2. uri v Slovenski dvorani v Burdine.

Vsi oni člani, kateri niso plačali svojih prispevkov za mesec december, so prošeni, da to storé vsaj do konca meseca decembra.

Pozdravljam vse člane in članice J. S. K. J. in jim želim vesele božične praznike.

John Demshar, I. tajnik.
(18-19—12)

NAZNANILO.

Novo društvo "Terbanska Dolina" st. 83 S. D. P. Z. v Clevelandu, Ohio, sprejema člane od 16. do 55. leta. Zato vabimo vse rojake, posebno pa še Terbance k obilnemu pristopu. Bolje je pristopiti k domačemu društvu kakor pa k tujemu. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo popoldan pri sobratu Antonu Kašiču (Rešek) na 1002 E. 61. St. Več pojasnil dobite pri naših članih oziroma pri uradnikih.

Predsednik: Jakob Černilogar, 1027 E. 61. St.
Tajnik: John Zupančič, 1027 E. 61. St.
Zapisnikar: Frank Vrabič, 1319 E. 53. St.
Blagajnik: Anton Kašič, 1002 E. 61. St. Vsi v Clevelandu, O.
(15-18—12)

PROŠNJA.

Mr. Valentinčič iz Farrell, Pa., nam je poslal sledeče pismo:

Zdolaj podpisani se obračam v imenu Johna Zupana v Grove City, Pa., z malo prošnjo do Vas. Njemu in njegovi ubogi družini bi napravili neizmerno dobroto, če bi se obrnili na radodarna srca slovenskih rojakov ter jih prosili za pomoč. Vsem je znano, kako velika draginja je dandanes. Še človek, kateri dela, se komaj preživi, kaj bo pa napravil revež, ki je sam neozdravljivo bolan, ki ima bolno ženo in kopico nepreskrbljenih otrok? Zima je tukaj, toda ta uboga družina nima ne zadostne obleke, ne premoga. Rojaki, usmilite se ga zdaj za Božič!

V upanju, da boste to pismo priobčili, se Vam iskreno zahvaljujem.

A. Valentinčič.

Tudi mi apeliramo na usmiljena srca, da kaj darujejo tej ubogi družini. Darove je pošiljati bodisi na Glas Naroda, bodisi na A. Valentinčiča, Box 14, Farrell, Pa., ali pa naravnost na nesrečno družino: John Zupan, R. F. D. 13, Box 100, Grove City, Pa.

Zaupaj, pa vedi komu!

Garantiram, da so moja vina naravna, ker ne prodajam drugih kot iz najboljšega ohlijskega grozdja doma prešana vina, vsake vrste in cene na debelo so sledeče:

Delaware in Catawba, zlate barve..... po $1.00 galona
Concord, rdeče barve..... po 70c. galona

za 10 galon posodo računam $1.00, za 25 galon pa $1.50, pri večjih naročilih je pa posoda zastonj.

TROPINJEVEC in DROŽNIK.

Garantiran, čist, doma žgan, najboljši, ki ste ga še kdaj pili velja galona $3.00, $3.50 in $3.75. Na debelo od 10 galon naprej po $2.65 galona.

Naročilu priložite denar ali pa moneyorder.

Louis Knaus

VELETRGOVINA DOMAČEGA VINA IN DOMA KUHANEGA ŽGANJA
3908—3916 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Phone: Central 4614 K.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan	—.50
Cerkvena zgodovina	—.70
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—.50
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar	1.50
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Doli z orožjem!	—.50
Hubad, pripovedke, 1. in 2. svezek po	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Na različnih potih	—.20
Trojka, povest	—.50
Vojna na Balkanu, 13. sves.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodovina slov. naroda 5. svezek	—.40
Življenje trajeva pot	—.80
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

RAZGLEDNICE:

Newyorške s svetilkami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali	—.10
veliki	—.25
Avstrijsko-Italijanska vojna mapa	—.15
Balkanskih držav	—.15
Evrope	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Vojni atlas	—.25
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.20
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.20
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	$1.00

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh stvareh že v ceni.

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Boji graničarjev na Liki l. 1809.

(Nadaljevanje).

Navzlic temu se je opazovalni kor dne 26. aprila vzdignil na pot čez Velebit proti reki Zermanji, ker se je bilo bati, da bi ga sovražnik ne prehitel; bil je že namreč pri Benkovacu, torej je kaka dva do tri dni hoda oddalje. Da bi sovražnika zmedel in njegovo pozornost drugam obrnil, pošlje Stojčević stotnika Gerstorfa od ženijskega štaba, opreznega in podjetnega častnika, z eno divizijo Sluinceev proti Drnišu, da bi sovražnika napadel od desne strani in izza hrbta ter razpodil tam postavljeni bataljon. Ta stranski pokret in istočasno prodiranje drugih kolon proti Zermanji je popolnoma uspelo. Stotnik Gerstorf je dospel po nočnem pohodu proti jutru 30. aprila do Drniša, ga nenadoma napadel, razpršil tamošnji bataljon in ujel 8 častnikov in čez 100 mož. Dve avstr. koloni sta se pa že 26. aprila dopoldne prikazali pri Zermanji pred Obrevacem, Crvenikom in Žegarjem ter se teh krajev po hudem boju polastile. 28. aprila so se pripravili Francozi za napad, a so bili odbiti. 29. aprila zbere popolnoma iznenadeni sovražnik svoje bojne moči v zgornjem teku Zermanje ter si hoče tu izsiliti prehod čez reko. Ali zaman! Major Novič ga zadržuje od spredaj na desnem bregu reke, na levem ga pa nenadoma napade major Slivarić s svojimi Ogulinci, ga popolnoma razprši in ujame enega oberstlajtnanta, 4 stotnike, 3 poročnike in 114 mož.

General Marmont je s svojo 17 tisoč mož broječo armado hotel mogočno prodirati proti Hrvatski in se potem združiti z italijanskim podkraljem; a glej, že v začetku svojega premikanja, pri prvem napadu, je doživel veliko presenečenje: njegove predstraže so graničarji nazaj potisnili in obe krili sta stali v veliki nevarnosti. Vendar je dne 30. aprila ponovil napad, in sicer v smeri proti edinemu, kamenitemu mostu čez Zermanjo pri Kravjem brodu, a tudi tu so se morali njegovi bataljoni po krvavem boju sredi mosta umakniti bajonetom prvega likanskega polka pod vodstvom majorja Kapahermenta. Od opazovalnega kora je našlo v tem spopadku smrt 50 in nadporočnik Zastavniković.

Nato naskoči Marmont z desnega krila z divizijo Montrichardovo, in sicer s tako silo, da se začnejo tam stoječi Sluinci že umikati, ali tu jim prihiti na pomoč stotnik Hrabovsky iz središča z dvema likanskima bataljonoma. Kako sta ta dva bataljona posegla v boj in o njihovem uspehu, nam pove francosko poročilo: "Montrichardova divizija je težavno prodirala po skalovitih tleh, podeč pred seboj Avstrijce, kar naenkrat se prikažejo na višinah velike strani avstrijski strelci, tem sledita dve koloni, ki nas napadeta z bajoneti in vržeta nazaj ter nam povzročita precejšnjih izgub." V tem spopadku se je posebno odlikoval nadporočnik Hessel od likanskega polka; za svojo hrabrost je bil pozneje odlikovan z vojaškim redom Marije Terezije.

V noči istega dne je razsajala huda nevihta z orkanskim vetrom in sneževjem. General Marmont je svoj neuspeh pozneje izgovarjal ravno s to nevihto, češ, da radi narasle Zermanje ni mogel dalje prodirati proti Liki in se je vsled tega umaknil nazaj proti Ostrovici in Benkovacu. Uradna francoska poročila pa očitno priznavajo: "Marmont je hotel prodirati, pa ni mogel." Ti boji so stali Marmonta do tisoč mrtvih in ranjencev ter več sto mož je bilo ujetih; graničarji so tudi uplenili obilne zaloge klavne živine in kruha, kar jim je prišlo zelo po godu.

Ko je generalmajor Stojčević na ta način nasprotniku odkupil "korajžo", je hotel sam začeti igrati ulogo napadalca. A je moral opustiti svojo namero vsled slabega vremena ter pomanjkanja živil in streliva. Tudi so bili šele prihajajoči črnovojniški bataljoni nesposobni za boj; moštvo teh bataljonov je prišlo brez sukenj in brez obuvala, strelivo, katero so imeli v svojih torbah, je bilo vsled deževja premočeno in nerabno. Stojčević je torej potreboval časa, da se zopet dobro pripravi za vojevanje.

Vendar opazovalni kor v tem času ni docela počival; Stojčević je dal sovražnika na vse strani, celo prav daleč v Dalmacijo, zasledovati in opazovati; na podlagi došlih mu poročil se je hitro prepričal, da bi bilo zanj najbolje, ako bi prej ko slej začel prodirati proti Dalmaciji. Na predlog stotnika Hrabovskega sklene torej Stojčević, da se vzdigne in napade sovražnika, in sicer po naslednjem načrtu: Čete na desnem krilu naj bi se samo navidezno premikale, kakor bi hotele prodirati, in bi tako sovražnika slepile, iz središča pa. od gornje zermanjske doline in od gore Kite, koder je najpripravnejši pot v Dalmacijo, naj bi glavna moč kar naenkrat vdrla v deželo, se pomaknila dalje proti Ostrovici in razpršila tamošnje redko razvrščene francoske čete. Istočasno je pa Marmont dobil od italijanskega podkralja poziv, naj vdere na Hrvatsko, zbiral je torej svoje čete in se že pripravljal na odhod. Avstrijcem pri tem položaju ni preostajalo veliko časa, a vendar še vedno dovolj, da bi lahko izvršili svojo nakano. Toda prišlo je drugače!

V noči 9. majnika so se Stojčevićeva krdela na celi bojni črti že bližala sovražniku pri Ostrovici, kar naenkrat zapove Stojčević, na veliko žalost častnikov in bojaželjnih graničarjev, da naj se umaknejo vse čete nazaj na svoja prejšnja stališča pri Zermanji.

Korak Stojčevićev je bil usodepoln, vendar vsled dogodkov doma v Granici nekako potreben. Od Marmonta naščuvane turške tolpe so vdrle v Granico, zasedle trdnjavi Cetin in Dreznik ter v deželi ropale in požigale; populacija se jim je ustavljala le z največjim naporom, pomoč rednih čet je bila resnično nujno potrebna.

Ako si predstavljamo grozodejstva, katera so ukinjale nečloveške turške tolpe Granici, tedaj moremo vsaj nekoliko razumeti grozen, obupen položaj mejnih, graničkih pokrajin: Možje, za vojno sposobni, do zadnjega od doma, na bojišču zoper Francoze, starčki, pol odrasli mladeniči in sploh, kar je doma še mogło prijeti za orožje, pa v obupnem boju z grozovitim Turkom, ki je neusmiljeno ropal, moril, požigal in pustošil, kamor je stopil! S trpljenjem tega ljudstva se pač ne dajo primerjati nadloge, katere je prizadejal Napoleon v svojem času drugim narodom.

V najhujši sili prideta Stojčeviču v roke po naključju rezervna bataljona obeh banskih mejnih polkov, ki sta bila namenjena za armado v Italiji; žgrevši pravi pot sta prišla na Liko. Ban jih je sicer hitro odpoklical, a Stojčević jih ni takoj odpustil, ker je nujno potreboval pomožnih čet za boj, ki se je imel ravnokar pričeti.

Generalmajor Stojčević, ki je v trenutku razpolagal z osmimi poljskimi bataljoni, z dalmatinskim korom prostovoljcev in s tremi vojniškimi bataljoni, je opustil svoj prvotni namen sovražnika napasti. Hrabovsky, ki je bil vedno za napadanje, je Stojčevića komaj pregovoril za mali napad proti Kninu, ki se mu je v zvezi s stotnikom Gerstorfom sijajno posrečil. Dospevši v noči 15. majnika do Knina, že zve Hrabovsky, da je tu vsak napad brezuspešen, ker Marmont okoli Knina zbira svoje glavne moči, da bi drugi dan udaril na Liko, da pa pri Stari straži blizu Knina prenočuje nezavarovana francoska Delzonova brigada, broječa 3000 mož. Hrabovsky sklene brigado napasti, in stotnik Mihaljević izvrši srečno napad le s petdesetimi sluinskimi in s petdesetimi dalmatinskimi prostovoljci. Ta peščica mož je ponoči napadla nepripravljeno brigado, jo razpršila, ujela precejšnje število Francozov ter uplenila živine in drugih živil.

Hrabovsky je bil za ta drzni čin odlikovan z viteškim križem vojaškega reda Marije Terezije.

Hrabovskega poročilo, da se Marmont pripravlja že za odhod, je Stojčević prejel že prepozno; Marmont je bil medtem že vse potrebno uredil in odredil za napad.

Stojčević je hotel vse vhode na Liko zapreti, zato je pa moral svoj kor razvrstiti v trideset ur dolgo bojno črto, kar je bilo za Marmonta zelo ugodno.

16. majnika so se začeli Francozi navidezno premikati proti desnemu avstrijskemu krilu, istočasno so se pa vrgli z vso močjo proti slabo zavarovanemu levemu krilu pri gori Kiti, se te gore po hudem boju polastili in nato napadli na pomoč prihitele Stojčevićeve rezervne čete. Generalmajor Stojčević je bil pri tem napadu ujet.

V tem nad vse kritičnem trenutku prevzame korno poveljstvo hrabri likanski (liški) polkovnik Rebrović. Kaj storiti? Le hitro umikanje cele bojne črte je edino moglo rešiti raztresene četne oddelke gotove usode ujetnikov. Na dano povelje so se začele čete umikati in so dospele pozno v noč do takozvanega Klanca, kjer stopi cesta iz zermanjske doline na planoto Popino. V tukajšnjih utrdbah zbere Rebrović ponoči glavni del svojih čet.

Izgube opazovalnega kora, ki se je sicer hrabro bojeval, so znašale ta dan do tisoč mož.

Polkovnik Rebrović je dobro vedel, da se Francozi ne bodo drznili naravnost proti Klancu, pač pa, da ga bodo skušali obiti; sklene torej takoj drugi dan, se še dalje umakniti nazaj proti Gospiću. Ko v jutru 17. majnika vidi, da se v svojih domnevanjih ni motil, takoj odrine in se ustavi šele pred Gračacem, kjer so bila tla zanj ugodnejša; tudi je hotel tu dobiti časa, da bi v spodnji zermanjski dolini zaostale četne oddelke zopet zbral in jih združil z glavno armado.

V Dalmaciji zaostali oddelki so bili izredno delavni, vedno so patrulirali semintja, vznemirjali sovražnika, mu ujeli več mož in odvzeli raznih zalog, četudi se jim ni posrečilo zabraniti glavni sovražnikov napad z desnega krila. Vsekako so pa graničarji v tej mali vojni dodobra pokazali svojo zvitost in spretnost, pa tudi drznost in pogum.

Tako je n. pr. oddelek majorja Slivariča na Rebrovićevo povelje zapustil Obrovac in odkorakal proti Sv. Roku. Francozi takoj nato zasedejo Obrovac; major Slivarić pa pusti v bližini kraja dva Serežanca, katera naj bi opazovala sovražnika in mu poročala. Serežanca podkupita domačina Dalmatinca, da se splazi v mesto in opazuje francosko posadko. Čez nekaj časa se že vrne Dalmatinec s poročilom, da je v mestu okoli 200 Francozov, ki pa še niso zasedli stare mestne trdnjave. Sedaj se odločita Serežanca s štirimi domačini, katere sta pridobila za svoj namen, vtihotapiti se v mesto in zasesti staro trdnjavo, kar se jim tudi posreči. Prišedši v trdnjavo, zapro vrata in začno iz trdnjavskih lin nenadoma streljati v mesto, na glavno cesto. Francozi so bili vsled tega nenadnega ognja vsi prestrašeni in osupli. Neprestano streljanje in pa vrišč in krik šestirih mož v trdnjavi je 180 Francozov z njihovim bojazljivim poveljnikom tako zmedlo, da so menili, v trdnjavi mora biti še močna vojaška posadka. Samega strahu sklenejo Francozi se vdati; pošljejo torej pred trdnjavo svojega parlamentarja ali odposlanca ponujat vdajo. Odposlanec je moral sto korakov pred trdnjavo obstati, vrata trdnjave se odpro, Serežan izstopi, se obrne nazaj proti vratom in zakliče tovarišem, ki so hoteli navidezno za njimi, naj ostanejo v trdnjavi, da bo on že sam opravil z odposlancem. Mirno in ponižno posluša francoski odposlanec zahteve in pogoje trdnjavskega "poveljnika"; Francozova preplašenost je bila tolika, da se mu še to ni zdelo sumljivo, da se navaden prostak pogaja z njim v tako važni zadevi, tečoči se vdaje cele francoske posadke. Odposlanec se vrne in na njegovo poročilo se vda francoska posadka in odloži orožje na glavnem trgu Obrovaca. Serežanca sta o celem dogodku hitro obvestila majorja Slivarića, ki še o pravem času prihiti na lice mesta, ujame Francoze in jih kot ujetnike odpelje na Liko. Serežanca sta bila pozneje za svoj predrzni čin odlikovana z zlato hrabrostno medaljo.

V zelo kritičen položaj je prišel stotnik Hrabovsky s svojim oddelkom po bitki pri gori Kiti po sicer uspelem napadu na Delzonovo brigado. Vsled zmagovitega prodiranja Marmontovih čet se ni mogel več zediniti s Stojčevićem, do njega mu je bilo mogoče priti le po dolgih ovinkih skozi turško ozemlje. A vztrajni in spretni Hrabovsky je premagal vse težkoče, rešil je srečno svoj oddelek, združil ž njim med potem nekaj od glavne trume odtrganih kompanij in dospel še ob pravem času k Gospiću, kjer se je ravno pričenjala bitka, v kateri naj bi on odločeval.

Polkovnik Rebrović je bil medtem postavil svoje čete v dolini eno uro vzhodno od Gračaca. Ob štirih popoldne se približa sovražnik in se spusti ljuto v boj. Graničarji, docela izmučeni in potrti vsled nesrečnega boja včerajšnjega dne, pa tudi lačni — zadnjih 36 ur niso ničesar nič užili — začno omahovati, a polkovnik Rebrović še o pravem času poseže v boj z obema likanskima poljskima bataljonoma in tako vzdrži svojo vojsko v bojni črti. Proti mraku se vzdigne sovražnik k novemu naskoku z nepopisnim krikom in vikom pod okriljem gromečih topov. Zdaj postavi hrabri in pri vojakih priljubljeni polkovnik zadnjo rezervo v boj: svojo lastno osebo. S sabljo v roki prehiti celo bojno črto, v ognjevitih besedah navdušujoč in bodreč k pogumu in vztrajnosti. Krvavi boj je trajal do enajste ure ponoči, a sovražnik je moral naposled vendar le odnehati, ne da bi prodrl bojno črto in dospel še isto noč do Gračaca, kakor je prvotno nameraval. Utrujenost na obeh straneh je bila tolika, da so vojaki obležali, kjer so ravno prej v boju stali. Po polnoči je bilo raz bojišče le slišati pretresljivo ječanje ter vzdihovanje ranjencev in umirajočih.

(Pride še).

Bissolati obišče Francijo.

Agenzia Stefani poroča, da namerava obiskati Bissolati bojišče, nato se bo podal v Francijo.

Listnica uredništva.

H. L. W. Mount, N. C. — Mr. Ivan Krešić izdaja svoj hrvatski list "Novi Hrvat" in ga bratom Hrvatom toplo priporočamo, da si ga naroče. V vsaki številki ima dovolj dobrega in poučnega čtiva. Cena listu je na leto $1.50. Mr. Krešić je sploh poznan kot eden najboljših hrvatskih pisceev v Ameriki in je bil ves čas urednik "Hrvatskega Svijeta", dokler je bil last Mr. Sakserja. Njegov naslov je: "Novi Hrvat", Box 1163, New York, N. Y.

NAZNANILO.

Članom društva "Baron Vega" v Clevelandu in Collinwoodu, O., tem potom poročam, da se morajo vsi vdeležiti glavne seje, ki se vrši dne 24. decembra, pri kateri bomo volili nov odbor za bodoče leto 1917. Kdor izmed članov izostane od te seje, bo moral plačati v društveno blagajno en dolar kazni. Seja se prične točno ob 9. uri dop.

Z bratskim pozdravom
Tonu Grmovšek, tajnik.
(18-19—12)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JOSIPA MEŠTEK. Doma je iz Trbovelj na Sp. Štajerskem, star je 31 let in je že 8 let iz doma. Najprvo se je nahajal v Marehfield, Oregon, in pred dvema letoma mi je pa pisal iz Južne Amerike iz republike Peru ter je mesto napisal nekako tako-le: Goyllarisowisga. Prosim cenjene rojake, če je kateremu znan njegov naslov, da ga mi javi. — Rudolph Mestek, Box 511, Thomas, W. Va.
(18-20—12)

Rad bi izvedel za naslov ANTONA VATOVEC. Doma iz Ostrožnega brda pri Št. Petru na Notranjskem. Lansko leto sva bila skupaj v Crestmontu, N. C. Zdaj sem pa čul, da se nahaja v Veroni pri Pittsburghu, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi, za kar mu bom zelo hvaležen. Poročati mu imam nekaj važnega. Louis Kocjan, 1125 E. 60th St., Cleveland, O. (18-20—12)

DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKIM TRPINOM V STARI DOMOVINI!

Iščem svojega prijatelja JOSIPA RUTAR. Doma je iz vasi Zabiče pri Ilirski Bistrici. Pred enim letom sva bila skupaj v državi Pennsylvaniji. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi svojemu prijatelju: Joseph Iskra, Camp 1, Birch, Mich.

Kje sta? JOHN NOVAK, podomače Kozine iz Gorenje vasi pri Ribnici, in JOHN PRIJATELJ, podomače Vrhušček iz Goriče vasi pri Ribnici. Prosim ju, da se mi javita, ali pa če kdo ve, da mi naznani nju naslov. — Joe Prijatu, 5232 Washington St., Denver, Colo. (18-19—12)

Iščem svoja dva prijatelja JANEZA GLAVAČ in FRANCA OCEPEK. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Frank Zarnik, 118½ North 7. St., Springfield, Ill.

POZOR ROJAKI!

Najnapolitejše zmešlje za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega masila zrastejo v kiti bodisi kraasi gosti in dolgi lasje kakor tudi moškim krasni brki in brada in nebode odpadali in osivali. Revmatizem, hustibol ali tegnanje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rune, opekline, bole, ture, kraste in griste, potne noge kurje očesa, osebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravila hres uspeha rabil mu jamčim za $5'00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1917 dobite ako pošljete 4 cente za poštnino.

JAKOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

"Slovenci"
naročite Old Sunny Times Whiskey

12 kvartov	$8.25
8 kvartov	5.50
4 kvarte	2.95

Ekspress plačamo.
Pošten star viski.
Vreden $4.00 galona.
Kuponi za premije z vsakim kvartom.
Posebno darilo za Božič.
Pišite v kateremkoli jeziku.
Dep. 39
SCHILLER BROS
Kansas City, Mo.

IZUME SE IŠČE.

jo zastonj.
Čitajte moj oglas v petkovi izdaji tega lista.
A. M. Wilson,
309 Victor Building,
Washington, D. C.

Iščem svojega rojaka JOHNA OGLISHEN. Pred 9. meseci se je nahajal na Harding, W. Va. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Joe Mezgec, 668 E. 159th St., Collinwood, Cleveland, O.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva, brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Slovensko-Amerikanski Koledar

smo pričeli te dni razpošiljati vsem onim, ki so ga bili dozdaj naročili. V par dneh ga bodo imeli vsi.

Rojakom priporočamo, da ga čimprej naročijo, kajti radi draginje papirja smo ga letos tiskali le omejeno število.

Cena mu je 35c.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt Street. New York.

VPOŠTEVAJTE.

Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znancev, itd.
Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.
Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.
Ako želite dobiti delavce ali delo za sebe.
Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ najstarejši slovenski list

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in najboli razširjeni slovenski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol miljone (4,500.-000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasom so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane	$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane	$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane	$1.00
Enkratno iskanje dela stane	$0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane	$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane	$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.

Z naročilom je potrebno poslati vsaj tudi denar. Naslovite na:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Opomba: Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj. Zaeno pa svetujemo vsem rojakom kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota

Sedež v ELY, MINNESOTA

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. A. GERM, 607 Cherry Way ob 8ma St., Rock Rock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Bellaire, Ohio,
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Nadzornik: LOUIS COSTELLO, Box 588, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 909 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE SUNICH, 821 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1706 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 808—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 3, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov ni nič bolšega vstvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

V smrtni senci.

Baltiška povest.

Spisal **Bogdan Vened.**

(Nadaljevanje).

V.

Ali čujete s prostranih travnikov pri staroslavnem mestu Velegostu ta nenavadni šum in hrum? To je šum kakor šum silnih voda, to je hrum kakor hrum z bojnega polja. Vi ga čujete pa vprašujete: Kaj neki pomeni to vrenje in šumenje? Ej, bratci in sestrice, poslušajte samo ono pesem, ki doni s teh travnikov, pa bodete precej vedeli, kaj se godi in vrši danes tukaj:

Slavimo sveto stravo
pobratimu v proslavo:
to bil je junak,
to bil je orjak,
ljubimec prej Devane,
zdaj dragec je Morane.

Življenje je trenutek
prepičlih dni osnutek:
Muževna mladost,
kipeča živost
z Devano evetno vzide,
z Morano pa zaide.

Naj duša mu ne blodi
po drevju in po vodi:
v nav solnčno-svetal,
zelenkasto-zal
jo nesi žarka Živa,
da tam medico vživa!

Sedaj pa veste: lepa slavnost se vrši danes na teh travnikih, slavnost sicer ne tako veselega spomina kakor oni dan v Velegradu, ko je bil vstoličen novi nadknez, vendar lepa staroslovenska slovesnost: Bodriči slave "trizno" in "stravo", mrtvaško igro in gostijo v proslavo umorjenega ljudskega voditelja Pluzona, načelnika vstajnikov proti nadknezu Gotšalku in njega krščansko-nemškim privržencem.

In veste, kdo je vprizoril to mrtvaško slavnost? Kdo drugi kakor povzročitelj vseh novejših pokretov v Bodričih — svečenik Slavomir!

Tisti dan, ko je bil Krut slovesno vmeščen v Velegradu, pa je ob koncu vmestitve postal tako resno zamišljen in je njegov obraz prepregla tako mračna senca, je svečenik sam pri sebi takoj dejal: — To seneo je treba pregnati. — A kako? Starec se je zamislil, pa so ni mogel domisliti nobenega hitro in uspešno delujočega sredstva. Kakor bi si hotel iz nebeških višav izprositi pravo misel, je pogledal kvišku. In glej, koga je zagledal pri oknu gorenjega nadstropja v hiši velmoža Borislava, stoječi poleg posadnikove? Slavico, Pluzonovo hčerko, ki je z očividno pozornostjo zasledovala razvoj slavnosti. — Ta bode spravila Kruta v dobro voljo, če sploh kdo; poznal to duhovito, dobrovoljno in hudomušno deklico. Tako je veselo govoril svečenik sam s seboj. — Sicer je morda vsled očetove smrti izgubila dobrovoljnost in hudomušnost, a duhovitosti in lepote ne. In s tema dvema lastnostima bode zatrdno danes razvedrila mračno Krutovo čelo. In ne samo danes, kratkočasila in v dobri volji ohranjevala ga bode tudi v bodočih dneh njegovega življenja — kot njegova ženka... In medtem ko so pred nadknežji prestol prihajali posadniki mest in gradov ter županje in prisegali Krutu vdanost in zvestobo, je staree dalje snoval take-li osnove sam pri sebi:

— Da, ženka Krutova mora postati Slavica. To misel, ki se mi je spočela v glavi takoj ob smrti knežnje Viljenice, moram še udejstviti, predno pride pome Morana (boginja smrti). Če mu je umrla Viljenica, pa naj postane njena sestrična njegova ženica. Na ta način se najboljše razvozlja kolikortoliko zapletena bodriška politika. Bodriči bodo zadovoljni in se bodo videli s tem počeščene, da je novi nadknez vzel Bodričanko za ženo. In ker je bil Slavičin oče Pluzon med njimi veleugleden, bodo tem zadovoljnejši. Da je Slavičina mati Zorana umorjenega Gotšalka sestra, nič ne de: saj je vsem znano, da je navdušena Slovenka in kljub temu, da je krščena, privrženka stare narodne vere. In to bode Krutu še v hasek: kot soprog hčere Gotšalkove sestre bode zadobil tem večjo veljavo in vsestransko priznanje tudi pri onih, ki so bili in so — vsaj skrito — še pristaši Gotšalkove rodbine. Da, da: to zamisel moram vdejstviti...

Po dovršenih predpisanih obredih knežje vmestitve je poslal Slavomir kar na svojo odgovornost sla v Borislavovo hišo povabit Slavico, naj pride v knežji dvorec, kjer je bil slavnostni obed, h kateremu so bili povabljeni vsi veliki župani in odličnjaki, dočim si je preprosti narod poiskal krepčila in hladila v krčmah in pod mnogoštevilnimi šatori. — Toda mladenka je povabilo odločno odklonila, češ, da še ni minil čas žalovanja po umorjenem očetu, torej se ne more vdeležiti nikakih veselic; prišla je le pogledat vmestitev in se še to popoldne vrne domov v Velegost. — Slavomir je poznal njeno trmoglavost, zato je ni dalje vabil.

Veseli so bili vdeleženci slavnostnega obeda v knežjem dvorcu, veselo je bilo po mestu ljudstvo. Skoraj vsak trenutek je prišla pred dvorec nova truma navdušenega naroda in viharno klicala: "Živel nadknez!" Krut se je sicer prikazoval na pomolu in se narodu vljudno smehljaje zahvaljeval — ali tista mračna senca kar ni mogla izginiti z njegovega lica.

Proti mraku, ko je še po vsem mestu vladalo živalino, semtertja že razposajeno veselje, se je Krut za nekoliko časa umaknil v posebno sobo. Slavomir je šel drzno za njim.

"Kaj ti je vendar danes, mladi moj gospodarček", je nagovoril pri oknu stoječega nadkneza, "da si tako slabe volje, kakor da te v srcu kaj kolje? Preženi skrbi ali srčne boli — sploh, kar te že teži. Saj si vendar dosegel najvišjo čast in oblast in z njima največjo srečo."

"Srečo? Res sem prejel veliko oblast, toda ali ta vedno osrečuje človeka? Veš, kaj pravi pregovor: Od kupice do ustnice je široka pot."

"Beži mi, beži s tako mrtvaško resnimi mislimi! Bodi vesel: poglej, kako te narod ljubi!"

"Kdo ve, ali iz srca, in kako dolgo bode trajala ta ljubezen? Črna slutnja me navdaja, da moja vlada ne bode srečna."

"Slutnja? Kaj hoče slutnja? Po tem, kar si doživel danes, ti pač ni treba imeti žalnih misli glede bodočnosti. Ona zavržena trojica ti je zavdala take misli."

"Res je to. Veš, kaj je rekel Gojnik odhajaje? Kogar sreča boža, reva njegova koža."

"Se bodeš ti oziral na besede takega pustolovca? Ne bodi smešen! Sploh pa: zaakj nisi zatrl teh krščanskih črvov, kakor sem ti svetoval? Veš, ravno ta dva lopova, Gojnik in Godimir, sta me bila predlanskim speljala in spravila v ječo. Spoznal sem ju danes takoj. Že sem se mislil za Gnevom tudi jaz oglasiti in javno to povedati narodu, da bi tem odločnejše zahteval od tebe, da ju kaznuješ — da ni prišla ona zlodejeva deklica s svojo prošnjo."

"Kaj hočeš služabnikom? Ti ravnajo po svojega gospoda. Zatrdno jima je bil naročil Gotšalk, da sta te speljala in izročila njegovi oblasti. Sicer si bil pa ti sam kriv, da si prišel v ječo: zakaj si se jima dal pa speljati! Saj poznaš pregovor: zapeljanec je vedno nespametnejši kot zapeljivec. Prošnje one deklice pa vendar nisem smel odbiti. Ta deklica mi kar ne gre iz glave. Kako ti je pogumna, drzna in bistroumna! Takega otroka še nisem videl."

"In nihče drugi je ni naučil, kako naj govori, kakor lisjak Gojnik, in sicer pri Vratku, pri katerem je tudi gospod Tugumir prenočeval, kakor sem izvedel od Gneva."

"Pa ni bila samo naučena, tudi sama je bistrega duha, kakršnega bi nihče ne prisodil poddesetletnemu otroku. Kar ne gre mi iz spomina njen junaški nastop. To je rojena vladarica."

"Ej, ej, kaj ti pa je? Če ne bi bila deklica še otrok, bi človek mislil, da si se vanjo zaveroval. Kaj pa Pluzonova hčerka Slavica — ali ti je ta izginila že docela iz spomina?"

"Slavica mi ne more izginiti iz spomina: preveč sem ji dolžan hvaležnosti, ker je tako lepo posredovala ljubavno občevanje med Viljenico in menoj."

"No, in nisi imel zanjo danes nobenega pogleda?"

"Kaj je tukaj —?" je vprašal nadknez hlastno.

"Seveda je tukaj; to se pravi: bila je tukaj, a popoldne je že odšla proti domu. Prisostvovala je samo vmestitvi, in sicer v oni-le orislavovi hiši."

"Zaboga, zakaj mi nisi tega povedal prej? Za Pluzonovo hčerko edinko se vendar najde še kak prostoreček v knežjem dvorcu. In rad bi jo jaz videl, prav rad."

"Jaz nisem tvoj dvornik-obredar. Sicer pa — zakaj je pa nisi sim povabil k slavnosti? Spodobilo bi se bilo pač. Jaz sem jo sicer kar na svojo odgovornost ta-koj po dovršenih obredih povabil, naj pride sem v knežji dvorec, a ni hotela: rekla je, da precej popoldne odpotuje in se veselic sploh ne vdeležuje, ker še žaluje za svojim očetom. A meni se zdi, da je pravi vzrok njenega hitrega odhoda le ogorčenost in užaljenost, da niti nje, niti njene matere nisi ti sem povabil na slavnost."

"Obžalujem, iskreno obžalujem ta svoj pogrešek. Jako mi je neljubo, da se nisem prej spomnil svoje dolžnosti. Kaj si bodeta sedaj Slavica in njena mati mislili o meni?"

Svečenik se je zadovoljno, a rahlo, komaj vidno nasmehnil in dejal: "Ta pogrešek lahko kmalu popraviš. Kaj ti pravim, ti dragec bogov in milec moj? Priredi na čast Pluzonu, vrlemu voditelju vstaje proti Gotšalkovi vladi, nad njegovim grobom staroslavno trizno in stravo! S tem činom pokažeš javno svojo hvaležnost Pluzonu in njegovi rodbini — Slavica, veš, da bode neizrečeno vesela; — obenem pa z njim koristiš sam sebi in narodu: Ker so namreč pri teh mrtvaških slavnostih z mrtvaškimi gostijami združene tudi vojne igre, ohraniš in vzdržiš narod, zlasti mladino, v bojnem duhu. In tega duha, sam dobro veš, morajo biti prežeti in od njega segreti vsi Bodriči, saj nas Saksonci lahko vsak čas napadejo. Budivoj se umljivo ne bode tako izlepa odpovedal svoje pravice do bodriškega prestola, in Saksonci ga bodo — kot stari prijatelji Gotšalkove rodbine — podpirali, če jim bodo količkaj dopuščale razmere: če jih namreč ne bode nemški kralj Henrik držal preveč v strahu. Torej..."

"Dobra, izvrstna misel! Vdejstvnjmo jo!"

"In sicer kar najhitreje. Čakaj, kdaj bi slavili trizno? Že vem. Trizne so navadno tri, kakor veš: štirideset nica, poluletnica in obletnica. In glej: ravno danes osem dni bode preteklo štirideset dni po pogrebu Pluzonovem. Praznujmo torej danes teden nad njegovim grobom v Velegostu trizno štirideset nico."

"Dobro. Sporočimo to precej gospe Zorani in Slavici v Velegost in tu zbranemu narodu, saj ga je še vse polno po ulicah, v gostilnah in pod šatori!"

Nadknezovi glasniki so kmalu potem oznanjali po ulicah ta nadknezov ukrep in vabili ljudstvo s starošegnimi besedami' "Pridite torej v Velegost na trizno in stravo, da proslavimo umrlega slavo!"

(Dalje prihodnjič).

Ali vam še ni zdaj znano?

da lahko kupite vse pijače tudi kjer dobite najboljo in najceneje. Tako prosto je samo pisati v "Ano risi" in je trgovina tvrdke Breman & Osgood v Pittsburgu, Pa.

Preštejte pazno sledeče cene:

[illegible] $1.75 Najfinejši Kimmel na hrušovo [illegible]
[illegible] gallon [illegible]
[illegible] Cognac, gallon [illegible]
[illegible] Fine belo ali rdeče namizno vino [illegible]
[illegible] Sladki tokajec, gallon [illegible]
[illegible] Fini zelo temni rum, gallon [illegible]
[illegible] Prava borovička, gal. $2.50 [illegible] $3.50 [illegible]
[illegible] Vinsko žganje, gallon [illegible]
Pravi fini Terkelj, gallon [illegible]
Čisto moška slivovka, gallon [illegible] $2.50 do $3.00

Mi plačamo prevozne stroške pri naročilu od $5.00 ali več med New Yorkom in Chicagom.

Pošljite denar v priporočenem pismu ali ekspresnim Money Orderom.
Prihranili boste, ako kupite pri nas, ker mi nimamo agentov.
Nam lahko pišete v slovenskem jeziku.

BREMAN & OSGOOD

112 Fullerton St. PITTSBURGH, PA.

JOSIP P. PAAL, slovenski upravitelj.
NAŠA TRGOVINA JE USTANOVLJENA LETA 1893

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Illinois naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Izum našega rojaka Henry P. Mertela.

Zdolej vidite aparat, s katerim se prihrani do 35% na gasolinu.

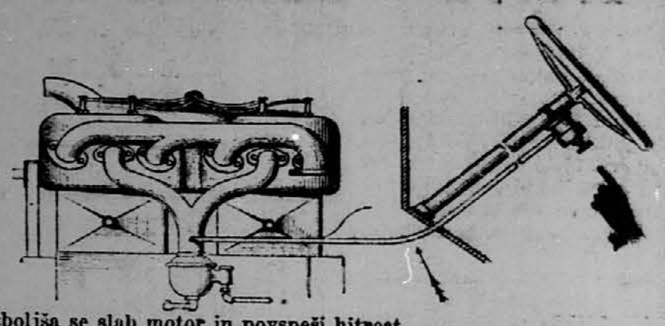

zboljša se slab motor in povspeši hitrost.

Mertel Power Exhilarator.

Pritrdi se ga lahko na vsako karo, katero goni motor na gasolin in je lep okras za vsako karo.

MERTEL POWER EXHILARATOR je aparat, ki se nikdar ne pokvari in deluje pri slabem in lepem vremenu vedno enako; torej prekosi vse dosedanje izume te vrste. Z njim se prihrani do 35% pri računih za gasolin in motor trpi veliko manj ter ne postane prevroč. Glavno je pa to, da v hrib moč podvoji in prepreči, da bi se kara v klancu zaustavila.

Rojaki, ki imate svojo karo, naročite si en aparat za poskušnjo in prepričali se bodete sami, da je res. Vsakemu, ki ne bo zadovoljen, povrnem denar v teku enega tedna.

Cena poniklanemu EXHILARATORJU je $10.50 in mesingastemu pa $10.00. Razprodajalci dobe popust. Pišite na:

HENRY P. MERTEL,
215 Secaucus Rd., Homestead P. O. North Bergen, N. J.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)
v GREATER NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Življenjepis

OČETA MOLLINGER POŠLJE SE VAM ZASTONJ.

Ta slavni Duhovnik-Zdravnik je izpisal nad 80.000 zdravniških predpisov za bolne in slabotne ljudi. Zdravil je 320.000 trpečih ljudi. Njegov sveti spomin je počaščen v tisočerih hišah.

Vsaka slovenska hiša bi morala imeti zgodovino O. Mollingerja iz Mt. Troy. Vsi Pittsburški časopisi pravijo, da je za sto let pretekel zdravniško vedo. Kako je prišel v Ameriko in kako je pomagal onim, ki so trpeli na pljučah, kako je zdravil ženske težkoče, krvne bolečine, žolčni kamen in ženske, ki so potrebovali okrepčanje telesa, one, ki so jim živci pokvarjeni, ture, ki pokvarjajo lice in telo, kožne bolezni in želodčne težkoče, onemogle in oslabele moške katar v glavi in v želodcu, proliv, bolezni na obistih, zaprtost, bolezni na jetrih, padavico, naduho. To vse stoji notri v knjigi, ki jo Vam pošiljamo zastonj. To knjigo z dokazi o čudežnem delovanju Očeta Mollinger pošiljamo vsakemu poštenjaku brez nikakih stroškov. Ako Vas zanima, pišite svoje ime in naslov in Vam pošljemo knjigo takoj.

THE MOLLINGER MEDICINE CO., 206 West Ohio St., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za navadno leto 1917

obsega razen koledarskega dela tudi sledeče:

Pesmi:

Padlim. — Vojakov grob.

Članki in povesti:

Evropska vojna. — Samo pes. — Mir. — K zadnji irski vstaji. — Soparica. — Umirajoči. — Značilna listina. — Kaj se izve v železniškem vlaku o razmerah v Mehiki. — Kitajska sol. — Bodoča vojna. — Hvaležnost. — Vojna tehnika v starem veku. — Usmrčenje. — Japonske ženske. — Mož za pečjo. — Kdo je predsednik republike Švice? — Iz dna. Osvojitev Gorice po štirinajstmesečnih bojih. Zopet izvoljeni predsednik. — Ko bo vojna končana. — Balkanska železnica. — V ljubljanski bolnišnici. — Ganljiva povest. — Zakaj? — Zrakoplovec in njegov stroj. — Grožnja. — Hotel. — Med cowboyi. — Z brzovlakom. — Bitka ob Sommi. — Težak slučaj. — Psi v nemški armadi. — Kap. — Lov na leve. — Nekaj o ameriškem kapitalu v Mehiki. — Čaša kave. — Mrtva luna. — Potovanje po Mezopotamiji. Podražanje živil v Franciji. — Francoska legija tujcev. — Temna in zapletena zgodba. — Iz zgodovine umetnih udov. — Nekaj o kinematografu. — S patruljo. — Dve leti. — Izgube v svetovni vojni. — Umrli cesar Franc Jožef. — Rekord svetovne vojne.

Slike.

Avstrijski vojaki grade pot ob strmem obrežju. — Avstrijska gorska baterija na pohodu. — Prizor iz razstreljene Gorice. — Avstrijski alpinci v predoru. — Solkanski most. — Prizor iz razstreljene Gorice. — Avstrijski rezervisti. — Prihod Italjanov v Gorico. — Mestna hiša v Gorici. — Prizor iz osvojene Gorice. — Državni kolodvor v Gorici po obstreljevanju. — Slovenska bolniška strežnica. — Operacija na nogi. — Prizor iz ljubljanske bolnišnice. — Strelni jarki pri Gorici. — Sv. Višarje. — Pogled na goriško okolico. — Prizor iz Kobarida. — Kanal, katerega so Lahi razstrelili. — Prizori iz bitke pri Podgori. — Avstrijska kavalerija na južni fronti. — Italijanska gorska artilerija. — Avstrijci razdirajo žičnato ograjo. — Kormin. — Razvaline cerkve v Kostanjevici na Krasu. — Bosenski kmeti, ki prevažajo municijo na laški fronti. — Skupina delegatov X. glavnega zborovanja J. S. K. J. — Desetletni srbski vojak v avstrijskem vjetništvu. — Zakop. — Avstrijska baterija na soški fronti. — Aparat za metanje min. — Vojna procesija na Jesenicah. — Avstrijski municijski transport. — Avstrijski vojaki plezajo v gorsko postojanko. — Roveret.

Šala. — Zanimivosti. — Oglasi.

Koledar stane 35 centov.

Naročajte ga pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK CITY, N. Y.

Krivda.

Tema je bila, da si dalje segel kot videl. Nalahno je jelo pršeti izpod neba. Šumelo je po drevju, ki je izgubljalo svoj odejo. — Po vsem gozdiču se je čulo tiho šuštenje, kot bi se dotikala nevidna roka listove, kot bi duh plaval preko vrhov ponosnih bukev in s perotnicami božal veje, da bi trepetale.

Tomaž je stopal počasi po kolovozni poti. Umazane luže so stale tuintam, morda v kolovozu, morda črez vso pot. Blatna voda mu je brizgala po hlačah, mokra veja ga je oplazila po brazu, plečih, toda Tomaž se ni brigal za to. Preveč misli se mu je podilo po glavi, da bi pazil na take malenkosti.

"Vedel sem, da bo prišlo tako daleč. Saj je moralo priti", je godrnjal sam s seboj.

Da bi bilo vsaj jasno in bi svetila luna! Lažje bi mu bilo pri srcu. Tako je pa tako pusto v naravi in v duši. Razjokal bi se in bi bilo boljše. Toda kaj pomaga jok? Prepozno je prišel kes, toliko prepozno, da je vse zamujeno.

Votlo so odmevale stopinje po samotnem gozdiču. Starec je potegnil klobuk nad oči, se zavil tesno v suknje, del roke v žepe in korakal počasi.

Zagrmelo je votlo nad njim. Odmevalo je od gore in se izgubljajl v daljavi. Težke megle so se vlačile iz dolin proti višavam. Huda ploha je pretila. Tomaž se ni zmenil zanjo. Mislil je na nekoga, ki je pred davnim časom hodil isto pot, kot jo hodi on nocoj.

Ravno tako se mu je godilo kot njemu. Zapodil ga je on od hiše, umaknil se je razžaljen starec v temni noči in se napotil k tujim ljudem iskat prenočišča.

"Tomaž, čemu zapravljaš po gostilnah?" je opominjal sina, ko se je vrnil pozno domov.

"Svoje zapravljam in ne vaše. Če vam ni prav, pa pojdite!"

Začel se je prepir, zmerjanje. Pristopila je še Tomaževa žena in pomagala. Oče starec, ki bi rad užival na starost mir in se odpočil, je bil žalosten, ker ni bilo tedna, da bi se ne bili sprli.

"Sitni starec, poberite se iz hiše! Samo sovraštvo napravljate."

In prejel je vinjeni sin očeta in ga pahnil skozi vrata.

"Ne prikažite se več pod mojo streho!"

"Proklet bodi, proklet, Tomaž!"

In oče je odšel v oni temni noči in se ni več vrnil. Nastanil se je v vasi pri starem beraču, delal v svoji onemoglosti, dokler ga niso zapustile moči. Potm je pa ležal in umrl. In svojemu sinu ni odpustil, s prokletstvom je zaspal, s prokletstvom spi pod težko prstjo. —

"Proklet!" je donelo Tomažu v duši.

Izpolnile so se očetove besede. Od hiše ga je zapodil sin. Ravno tako so se prepirali. Snaha je pomagala, šuntala je sina in vnuk je pomagal. In tako pojde dalje, ker je prokleta hiša, proklet rod. Sinu se bo godilo tako kot njemu, vnuk bo trpel za svojega deda. Prokletstvo bo počivalo vekomaj nad rodom. In božji blagoslov bo odvzet, polja ne bodo rodila in travniki ne bodo zeleneli kakor drugod. Temne misli se bodo podile po glavah njegovih potomcev. Zalostni bodo in težko jim bo v duši vse dni. Žalost pa škodi človeškemu srcu kakor mol shranjenemu oblačilu ali črv rodovitnemu sadju. Zaje se črv v osrčje in pika in grize, nikoli se ne nasiti. In žalost ne preneha. Šele smrt jo prežene raz obličje. In srce se upokoji. In kriv je vsega on, vsega gorja, ki pade na rod in ga razje in razdene kakor vihar sadno drevje.

Zdelo se mu je, da je preganjan od vseh. Nihče ga ne bo maral, vsakdo bo kazal s prstom za njim: "Glejte, očeta je zapodil od hiše, in sin je njega. Prav se mu godi." Kako bo prenašal te poglede, te očitke? Kam naj pravzaprav gre? K bratu? Ali ga sprejme, ga li ne zapodi od hiše, češ: "Prav ti je. Zakaj si tako delal z očetom? Vse je dal tebi, jaz sem se priboril sam do kruha, zato tudi k meni ni hotel, ko si ga zapodil. Niti besedice ni hotel čuti o tem, dasi sem ga tolikokrat prosil." Naj gre mar k Tonetu, svojemu drugemu sinu? Po svetu je šel za kruhom. Bogve, kje je. Morda je mrtev, morda strada v tujini, morda se mu je zasmejala sreča. Toda to ni mogoče. Njega je proklel oče, in proklet je ves rod. Nihče ne bo srečen, ne more biti srečen.

Tako je mislil in se je spomnil Petrača. Davno je že bilo tisto; on je bil še majhen. Ljudje so pravili, da ne bo brez kazni. Stal je menda Petrač na skednju, pa je prišel po lestvi njegov star oče. Sprla sta se bila prej, in jezen je bil Petrač. Sunil je starčka v glavo s čevljem, da mu je tekla kri in bi se bil skoro prekucnil po lestvi na tla. In res ni bilo brez kazni.

Zapravil je Petrač vse premoženje in na starost je moral beračiti. In žena in otroci so morali trpeti z njim in radi njega.

In zdelo se je Tomažu, kot bi videl Petrača pred seboj.

Migal mu je in pretil. Strah ga je začelo biti. Vsako drevo, mimo katerega je stopal, mu je vlivalo v srce neprijetno bojazen. Spomnil se je tudi svojega očeta. Kaj, ko bi zdaj le stopil predenj in ga ogovoril. Pozno je, skoro bo polnoč. Ne: mogoče ni.

Zdrznil se je ob takih mislih, lasje so mu stali pokonci, v srcu mu je bilo tesno. Vedno se mu je zdelo, da nekdo stopa za njim, prav tik za petami je.

Spomnil se je tedaj Andrejčkovega Tineta. Šel je skozi gozd kot on nocoj. Tema je bila. Morda je bil prej v veseli družbi, kjer so pili in peli. Hrupno je bilo veselje, zato se niso mogli dolgo ločiti. Trkali so s kozarci in peli ono znano: "Že dolgo nismo pili ga." Ko so se ločili, je šel vsak svojo pot. Tine je hotel še malo povasovati, pa jo je krenil h Koruznikovi hiši. Skozi gozd je šel okrog polnoči. Tema je bila, pa ga je zapeljalo. In je padel v prepad in umrl na tako žalosten način.

Mislil je nato Tomaž.

"Kaj, če bi tudi mene speljalo. Še Tihodolskega župnika je neslo tja za Jerbašček, pa bi mene ne. Župnik ima s seboj blagoslove in latinsko zna, jaz sem pa revež — nevednež in še zraven tak grešnik. Proklet!" si je šepetal.

"Naj me! Čemu mi bo pravzaprav življenje. Proganjali me bodo in zaničevali. Proklet sem. Kot muha v pajčevino sem zadelan v mrežo nesreče in prokletstva. Nikjer ni rešilne poti."

Mislil je zopet na to, kako ga bodo prezirali, kako bodo kazali s prstom za njim. "Očeta je zapodil od hiše, in sin je njega. Prav mu je, starcu."

Potok je bučal pod njim. Narastel je ob deževju in valil s seboj skale, ki so bobnele s turobnim glasom. Deževalo je vedno gosteje. —

Sinila je tedaj grda misel preko možgan. Vabljiva je bila in vdal se ji je za trenotek z vso dušo. —

"Samo en skok in konec bi bilo vsega!" Zagrmelo je nad njim iznova. Bliski so prepregali ozračje, v krvavih črtah so švigali po obodu in razsvetljevali temoto. Za njimi se je oglašil grom, mogočni, glasni grom, kot bi ropotale skale po obronku gore, in se polagoma izgubljali v daljavi.

"Kaj pa krivda? Da se popravi, je treba pokore."

Zasvetila se je za hip v starčevi duši. Nekaj velikega je vstalo v njegovi duši, in zahrepenel je kvišku. —

Vlila se je ploha, in kmalu je bil premočen do kože. Naposled je dospel do ogljarske bajte poleg poti. Stopil je vanjo in bil je varen prel dežjem. Zeblo ga je, toda tega ni čutil, mislil je samo na eno. Kako naj živi, da popravi krivdo? Pot pokore je strma, toda mora jo nastopiti. Glej, na gori raste zeleno drevo, do katerega mora dospeti, čeravno je ob pobočju mnogo prepadov in jarkov. Na jaso tja gori mora. Ustvari si človek cilje, ustvari svoj svet, in krepka narava jih doseže. Čeprav je človek kakor vzdih, ki pluje po vesoljstvu, črvič, ki pleza na Triglav, kaplja na neskončni morski gladini, trenotek med večnostjo pred njim in večnostjo za njim, malenkosten cvet, ki plove po morju, vendar je velik v svojih ciljih, velik, ko si ustvarja svet.

Tomaž se je udobno zleknil po klopi, zatisnil oči in mislil, kako naj začne.

Na misel mu je prišel Zavetnikov Peter. Tudi njega so zapodili od doma. Trda narava je, in ne mara dosti za to, vsaj ne kaže tega. Napravil si je tam za vasjo za silo bajto. Po leti je ne rabi, po zimi pa plete koše pri ognju. In obiskujejo ga ljudje in ga radi poslušajo. Peter veliko ve, ker bere knjige. Pravijo, da je demokrat. Naj bo, kar hoče. Dober človek je. Za bolezen hrani petak. Če začuti, da bo tako hudo, da pride trkat smrt na duri, pa ukaže, naj ga peljejo v Ljubljano v bolnico. Drugo bo že občinna plačala. K njemu pojde in ga naprosi, naj mu da kotiček. Gotovo ga uslišiPeter, saj se njemu ne godi nič boljše, reveža sta oba.

Tomaž je sklenil, da bo delal sam, dokler bo mogel. Star je že, za silo se bo še preživljal. Ko pa ne pojde več in bo prisiljen hoditi od hiše do hiše, tedaj mu bo težko, ker bodo kazali za njim. Toda to bo vse za pokoro. Šel bi daleč proč, kjer bi ga nihče ne poznal in prosil tam za miloščine, a tega nemara. Od domačega kraja se ne more ločiti v starosti. Lahko bi si tudi iskal pravice pri sodniji, a tega noče, tudi njegov oče ni iskal pravice pri sodniji, ko ga je zapodil on od hiše. Živel je kot berač do smrti.

Če pride sin skesan k njemu, mu odpusti. Ne, sam pojde k sinu, in mu pove, da je prokleta hiša, naj dela tudi on pokoro, naj uči svojo deco pravice. Otroci so kot njive, seješ žito, pa vzraste osat. Zato je treba pleti in iznova sejati in seme zbirati ter ga čistiti. Morda izgine prokletstvo in pride zopet sreča, polja zopet obrode obilno in raz sadnega drevja se potrese bogat pridelek. Svet bo tako lep kot je bil. Prakrasen oltar bo, v njem bo naslikano vse bujno pisano življenje, v ozadju hribi, doli in logi.

Zaplalo je po njem in zaželel si je takega življenja.

Na očetov grob poroma velikokrat in pomoli na njem, morda zadobi mir in morda po odvzeto prokletstvo.

Nevihta je prenehala. Le redke kaplje so še cepale izpod neba, oblaki so se redčili, tuintam se je prikazoval moder pas, segajoc od gore tja do gozda, porastlega z vitkimi smrekami in šibkimi hojkami. Ih veter je vzel skozi gozdič in stresal raz drevja vodne kapljice. Po umazanih jarkih se je odtekala žolta voda v deroč potok. Šumel je potok, razburkani valovi so se zaganjali ob bregove, trgali korenike stoletnih dreves, odnašali s seboj vlazno prst, kamenje in dračje. Pripogibale so se vrbe in tresle. Okrog in okrog jih je obdajala voda in pretila, da jih izdere s koreninami iz tal.

Tomaž je zaspal. — Nebo se je vedno bolj jasnilo, mesec se je prikazal na obzorju. Jasno je bilo na nebu, jasno je bilo v Tomaževi duši.

Tako je sklenil Tomaž, in je sklep tudi izvršil. Delal je pokoro do smrti. Na trdi postelji je spal in delat je hodil po vasi. Zavetnikovemu Petru je po zimi pomagal plesti koše.

Ob zadnji uri je prišel k njemu sin, in Tomaž mu je odpustil, in zdelo se mu je, da vidi odprto nebo in da prihaja ponj oče, da ga blagoslavlja. Z nasmehom na ustnih je umrl.

In tedaj je bila zunaj pomlad in veselje je vladalo povsod.

Denarne pošiljatve za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na tem mestu in mu ne mogli uročiti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

KDOR ŠE NI BRAL, NAJ BERE!

Pred kratkim je izšla zelo zanimiva knjiga

HIPNOTIZEM

Podobne knjige dosedaj še nismo imeli v slovenščini, ne tukaj, ne v starem kraju. V njej so nakratko toda dovolj določno in jasno opisani vsi pojavi Hipnotizma in kdor jo prebere, dobi vpogled v nov svet, o katerem mu je bilo dosedaj le malo ali pa ničesar znano. Knjiga ima preko sto strani. 12 slik poznetih po dobrih fotografijah, jo krasi.

Stane 60 centov. Tri knjige $1.50.

Kdor ni s knjigo zadovoljen, naj jo vrne in dobil bo denar nazaj. Naročajte pri:

"SLOVENSKA KNJIGARNA",
P. O. Box 1611, New York, N. Y.

Topničarji med živalmi.

Narava je knjiga polna čudežev; žal, da jih človek ne opazuje zadosti. Kar je videl včeraj, vidi danes in vsakdanje mu je postalo; tako hodi po zemskih tleh kakor kraljevič po kraljevi palači, ne meneč se za skrivnostne zaklade, ki ga vsepovsod obdajajo. — In vendar je v naravi vse ustvarjeno z namenom.

Stavbenik, ki zgradi veliko palačo, v zgradbi ne sme porabiti nenega kamna po nepotrebnem, ali mora kamen nositi, ali kinčati; če ne dela ne enega, ne drugega, mu več stavba lepa ter ne bo v čast umetniku. Tako v naravi ničesar ni slučajno, vse je namenoma tako ustvarjeno, kakor vidimo, vse ima bližnji in zadnji svoj namen.

Narava je vsa polna čudežnih pojavov. Temeljita spoznanja so v zadnjem času dala spoznati naravoslovcem, da se nahajajo med živalmi tudi neki topničarji, ki za svojim plenom — streljajo! Razume se, da pri tem ne rabijo ne smodnika in ne svinčenk, a vendar streljajo. Tak topničar je riba "Toxotes jaculor", ki se najde v Sijamskih potokih in rekah. Kakor gredo lovci trumoma na lov, ter se postavijo eden za drugim v primerni razdalji, tako plavajo Toxotes strelci v trumah, lepo eden za drugim in skrbno opazujejo z velikimi, rumeno obrobljenimi očmi obrežje. Posebno opazujejo iz vode rastoče močvirne rastline. Ko lovec zapazi muho sedečo na listu, ali pa zagleda kako drugo žuželko, obstoji ter pomeri in v trenotku brizgne kapljico vode na svoj plen. Le redkokedaj ustreli mimo, navadno zadene svoj plen zelo natančno in ta se zvrne v vodo, ali pa vsaj pade s sedeža. Med tem poskoči ribica iz vode ter zagrabi svojo žrtev. Med tem poskoči ribica iz vode ter zagrabi svojo žrtev. Za to streljanje ima Toxotes posebne mišice v grlu, ki se stisnejo in brizgnejo vodo na prav enak način, kakor se brizgne voda iz brizgalnice.

Drug strelec je že dalj časa znan, namreč mravljinčji lev. Ta živalica ni rjoveč lev, ki hodi okrog ter išče, koga bi požrl. Mravljinčji lev je mala žuželka in sicer niti žuželka, marveč le ogrce neke žuželke; v mehkih tleh si napravi jamice. Stvarca koplje te jamice zadnjiški gredoč; najprej nareže v okrožju brazdo, potem drago manjšo in obenem globljo, razrito prst pa meče z glavo črez rob. Ko je jama dosti velika, skrije se žival ob vznožju ter preži na mravljo ali drugo žuželko, ki bi padla v jamo. Če pa tuja živalica noče v jamo, ali če je padla vanj in hoče zbežati, zajame lev z glavo in kleščami peščico peska ter ga krepko zažene za begunom, ki zadet od strela pade nazaj, ter tako postane žrtev zvitega in spretnega roparja.

Tretji strelec v vrsti topničarjev je neka gosenica Sfingida. Da se ta zelo škodljiva golazen preveč ne namnoži, je Bog ustvaril neko muho (Ichneumonidae), ki gosenice preganja in uničuje. Samica Ichneumonide polaga namreč svoja jajca v mastni špeh žive gosenice, kjer se razvijajo ogrci. Gosenica jih mirno prenaša, a ko se zaplete v bubec, mora poginiti, ker so ji ogrci Ichneumonide požrli vso maščobo. Pa gosenica pozna svojega sovražnika. Ko se ji približuje, ga opljuje z želodčnim sokom, ker ga misli tako pregnati; včasih se ji posreči, včasih pa seveda tudi ne.

Pozor čitatelji!

Nove slovenske knjige!

Naročite še danes!

V zalogi imamo:

Slovenske novele in povesti	30c.
Pegam in Lambergar	35c.
Sherlock Holmes:	
V rakvi kraj bombe	15c.
Zaklad kupčevalca s sužnji	15c.
Lepa bolničarka	15c.
Ena sama kaplja črnila	15c.
Grob v svetilniku	15c.
Gospa s kanarakim briljantom	15c.
Londonski ponarejalci denarja	15c.
Kako so vjeli Jacka razparača	15c.
Skrivnost mlade vdove	15c.
Plemič	15c.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St.
New York, N. Y.

Dar.

Berlin, Nemčija, 14. decembra. Rockefellerjeva pomožna komisija je naročila v Švici osemdeset ton kondenziranega mleka, katerega bo poslala ubogim otrokom na Poljsko. — Mleko bodo prevažali nemški vlaki brezplačno.

Gost.

Neko, ki je tiščal v žepu komaj par grošev, je prišel v eno najboljših restavracij ter naročil le steklenico sode.

— Oprostite gospod, kako pa je to, da ste se vsedli k glavni mizi, pri kateri sedé vedno najbolj odločni gospodje, in naročili le steklenico sode?

— Kdo pa ste vi, ki govorite z menoj?

— Menežer te restavracije.

— O ravno vas sem si želel. — Hočem vas vprašati, kako je to, da godba ne igra?

Sadno žganje.

Trdi se, da se v tej deželi ne more dobiti sadno žganje enako onemu, ki se ga dobi doma pri kmetu; sadje nima enakega okusa; ljudje ne znajo kuhati itd. Le resnice pa nobeden ne pove, da tako imenovano sadno žganje v Ameriki še sadja nikdar ni videlo.

Kako so gornje trditve neresnične se bodete najlažje prepričali ako naročite zdaj sadjevec, dokler se ga še dobi. Prepričali se bodete, da se kuha v tej deželi vsaj tako fini sadjevec, kot si ga kdaj pokusil doma. Državni davčni urad je vsakemu na razpolago, da izve, da je spodaj oglašeno blago iz čistega sadja.

Jabolčnik, Tropinjevec, Persimon, vse vrste po $3.50 galona.

Pravi sadjevec se priporoča kot zdravilo v mnogih boleznih.

Ako pijete vino, potem povem, da se v Missouri dobi dobra naravna vina, kot nikjer boljša. Mnogo rojakov je, ki so stalni naročniki zadnjih 6 let.

CENE VINU SO SLEDEČE:

	galona
Claret ali Concord oba rdeča	55c.
Elvira, rmeno	65c.
Ives, črno	70c.
Riesling, belo	75c.

Sod 50 galon damo zastonj, manjši sod je treba plačati.

Vsa naročila pošljite na:
FRANK GRAM,
Naylor, Mo.

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili oslepljeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovodošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:
STATE DEPARTEMENT OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,
Newyorški urad:
230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Dr. LORENZ,

Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulico.

Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

* * *

DELO OKUSNO.

* * *

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

* * *

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

* * *

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

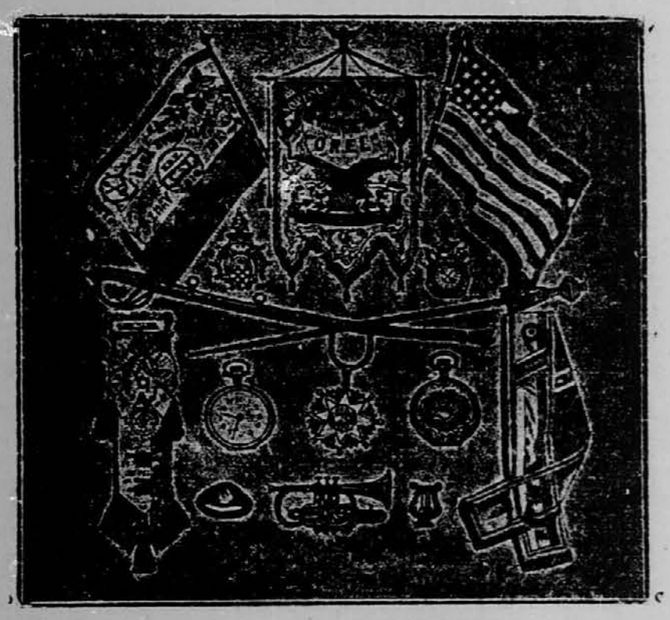

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, sastave, regalje, godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Uprašanje Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite ponj

IVAN PAJK, & CO., Box 328, CONEMAUGH, PA.

Kadar gre za obstoj naroda, ni nobena žrtev prevelika!

Kaj je vojna?

Rojakom v Ameriki je znana vojna le iz časniških poročil, iz raznih opisov in pripovedovanj, v resnici je pa ne poznajo in niti ne slutijo, kakšne so njene grozote.

Največja zločinstva

kar jih pomni človeštvo, se izvršujejo zdaj v Evropi. Ljudje stradajo, trpe in umirajo ter zastonj čakajo rešitve.

"Boj proti boju"

to bi morala biti deviza vsakega človeka dvajsetega stoletja. Žal, da imajo še vedno največjo besdo vladarji in diplomati, ki po svoji volji delajo in ukrepejo, kar je

slabo za narod.

Med ameriškimi Slovenci bi ne smelo biti niti enega, ki bi ne bral knjige slavne pisateljice Berte Suttnerjeve

"Doli z orožjem!"

Knjig imamo le še malo v zalogi in zato naj jo vsak, ki jo hoče imeti, čimprej naroči. — Stane 50 centov.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.